

brat

frančišek 5

»O, Gospod Jezus Kristus, prosim
te, da bi do dna občutil tisto
bolečino, ki si jo ti prestal
v svojem trpljenju.
In da bi se moje srce,
napojilo s tisto
ljubeznijo, ki je
razvnela tebe, da si
tako vdano toliko
pretrpel za nas
grešnike.»

La Verna – ponovno srečanje s Križanim

Pogovor z novomašnikoma

Romanje družin v Assisi

Srečanje pokrajinskih bratstev FSR

Ogrožanje in sožitje

Kazalo

Franciškov duhovnost

Pismo generalnega ministra reda manjših bratov za praznik sv. Klare 2009 7

Naša evangelizacija

Slovenski misijon v Melbourne 10
Napovednik dogodkov 12

Iz naših družin

p. Ambrož Mušič OFM 13
p. Dominik Tikvič OFMConv 15
Romanje družin v Assisi 16
br. Klemen Verdev OFM Cap 19
Sveta Klara, Ti nas uči, Ti nas vodi k večni Luči! 20

FSR

Volilni kapitelj 22
»Kdo je nov v Božji ljubezni?« 23
»Kot nosilci miru naj se bratje in sestre zavedajo, da ga je treba neprestano graditi!« 24
Pri Hvaličih iz kostanjeviške družine 25

Mladi Francišku

Franciškov tabor 30

Razvedrilo

Nagradna zlogovna izpolnjevanja 31

Pravičnost in mir

Ogrožanje in sožitje 32
Etični odgovori na globalna vprašanja 34
Odpuščanje, obvezna stopnja na poti sprave 34

Korenine in sadovi

Življenje sv. Franciška (23) 36

Sveta dežela

Nadškofijsko, vseslovensko romanje v Sveto deželo - ob 100-letnici prvega slovenskega romanja 38
Via Egnatia - rimska cesta 39
13. občni zbor Društva prijateljev Sv. dežele 44

Naslovna slika

La Verna je kraj miru in srečanja z Bogom.

Revija **bratFrancišek** - ISSN 1408-0192.

GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (FSR) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.

Izdajatelj: Založba Brat Francišek, v Ljubljani, Prešernov trg 4, SI-1000 Ljubljana, <http://ofm.rkc.si/zbfi/>

Člani uredniškega odbora: br. Janez Papa OFM (glavni in odgovorni urednik), br. Mihael S. Vovk OFM (Franciškov duhovnost), br. Peter Skoberne FSR (naslovnica), s. Ana Slivka FMM (Naša evangelizacija), br. Metod in s. Mateja Trajbarič FSR (FSR), br. Gregor Pavlič FSR (Razvedrilo), NS FRAMA (Mladi Francišku), br. Stane Zore OFM (Pravičnost in mir), br. Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige), br. Peter Lavrih OFM (Sveta dežela).

Lektoriranje: Vera Lamut. Oprema: Aleš Porenta. Oblikovanje in priprava: Salve d.o.o., Ljubljana.

Tisk: Povše, Povšetova 36a, Ljubljana.

Naslov uredništva: Ul. Vita Kraigherja 2, SI-2000 Maribor; tel.: 02/22 85 113 ali 041 778 456; e-mail: revija.brat.francisek@ofm.si; faks: 02/22 85 112. Rokopisov in slik ne vračamo.

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na *Narodni svet FSR Slovenije*, TRR **SI56-2420-1900-4608-820** Raiffeisen banka d.d. Maribor; pri plačilu se sklicujte na **00 700-09**.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

»O, Gospod Jezus Kristus,« je zavzdihnil Francišek, ki je klečal pred votlino in gledal proti izhodu, kjer so se razgibale megle in je dan silil na zemljo, »prosim te, da mi podariš dve milosti, preden umrjem. Najprej te prosim, da bi do dna občutil v svoji duši in na svojem telesu tisto bolečino, ki si jo ti, o mili Jezus, prestal v svojem bridkem trpljenju. In potem te prosim, da bi se moje srce, kolikor je le mogoče, napojilo s tisto brezmejno ljubeznijo, ki je razvnela tebe, Sina Božjega, in te prisilila, da si tako vdano toliko pretrpel za nas grešnike.« M. Kmetova, Sveti Francišek Asiški, 217-219

La Verna je Franciškov kraj, ki me poleg Carcerija, Sv. Damijana in Porciunkule najbolj nagovarja. Z gozdom zaraščena gora, na pobočjih katere je tako rad molil in premišljeval sv. Francišek, je še danes kraj, kjer mladi in stari z vsega sveta iščejo svojo duhovno podobo.

Sv. Francišek si je želel dvoje: doživeti Kristusovo bolečino in ljubezen. Zaznamovan s Kristusovimi ranami je to na pristen način tudi izkusil.

Podobno bi lahko rekli tudi o sv. Klari, ki je v vsakodnevni adoraciji za štirimi stenami samostana podoživljala Kristusovo bolečino, ko ni mogel premikati pribitih rok in nog, je pa ljubeče gledal in odpuščal njim, ki so ga pribili.

Več o pomenu in vlogi sv. Klare pa lahko preberete v pismu generalnega ministra manjših bratov ob njenem prazniku.

Na svojski način sledijo sv. Francišku in sv. Klari tudi pod Južnim križem. O svojem delu v Avstraliji nam pripoveduje franciškan p. Ciril A. Božič, ki deluje med slovenskimi izseljenci v Melbourne.

Sveža izkušnja srečanja s Križanim pa odseva iz dveh letošnjih novomašnikov, ki izhajata iz Franciškovskega I. reda. Več o njiju izluščite iz njunih pričevanj.

Romanje v Assisi pa seveda ni namenjeno samo posameznikom, ampak tudi družinam. Ob letošnjem jubileju 800-letnice Franciškovskega vodila je bilo več tovrstnih romanj, o enem izmed njih pa lahko preberete tudi v tej številki revije Brat Francišek.

Franciškov svetni red je dejaven tudi čez poletje, ko imajo od vzhoda do zahoda redna pokrajinska srečanja. O svojih pogledih na duhovno asistenco pri FSR pa nam spregovori kapucin br. Klemen Verdev.

Počitniški čas je seveda pisan na kožo otrokom in mladim, ki uživajo brezskrbne dni brez pouka. Njim je namenjen Franciškov tabor, ki so ga bratje francišskani skupaj z manjšimi sestrami pripravili v Grgarju pod Sveto Goro.

Pred praznikom sv. Franciška pa pogledajmo še na njegov zgled reševanja sporov. Tudi današnji čas je namreč zasičen z neprestanim ogrožanjem, saj ljudje drug do drugega velikokrat ne znamo biti človeški. Preberite razmišljanje franciškana p. Jerneja Kurinčiča z naslovom: Ogrožanje in sožitje.

Kljub neprestanemu ogrožanju in neuspelim poskusom sožitja v Sveti deželi pa množice romarjev nezadržno stopajo po poteh, po katerih je stopala tudi Jezusova noga. Pridružite se jim!

Vsem želim dobro pripravo na prihajajoči praznik sv. Franciška in naj nas njegova priprošnja in zgled vodita k zvestejši hoji za Kristusom!

Vse dobro!

Razmišljanje p. Janeza Šamperla
OFMConv

La Verna – ponovno srečanje s Križanim

Septembra leta 1224, nekaj dni pred praznikom povišanja sv. Križa, postane na telesu vidno to, kar je Frančiška že dolgo časa bolelo v duši in ga počasi in globoko oblikovalo. Prejme stigme. Še enkrat se v njegovem življenju pokaže čudovito delovanje Boga, ki pomeni zaključek dolgega procesa, pri katerem je Frančišek sodeloval z vztrajno meditacijo Jezusovega trpljenja. Ranjen od ljubezni postane podoba križanega Kristusa, alter Christus – drugi Kristus (sv. Bonaventura).

Frančišek je bil prvič zaznamovan – ranjen – v svoji notranjosti že pri sv. Damijanu. Od tistega srečanja, od tistega skrivnostnega zaznamovalnega glasu »Pojdi in popravi mojo cerkev« je bil Frančišek ranjen in je trpel – trpel zaradi trpljenja Božjega Sina. Njegovo srce je že od sv. Damijana naprej nosilo Kristusove rane, ki so na La Verni postale vidne tudi na njegovem telesu. Jokal je zaradi Kristusovega trpljenja, vzdihoval LJUBEZEN NI LJUBLJENA in molil (kakor poroča Bonaventura): »Moj Gospod,

Jezus Kristus, daj mi dve milosti, preden umrem: najprej, da bi v svojem življenju čutil na duši in telesu – kolikor je mogoče – bolečine, ki si jih ti prenašal med svojim grenkim trpljenjem, nato pa, da bi v svo-

jem srcu čutil tisto ljubezen, ki je tebi dala moč, da si se podvrget trpljenju za nas, grešnike.«

Frančišek je želel trpeti s Kristusom. Želel se je z njim izenačiti. Ljubil ga je do konca, tako daleč, kamor seže v ljubezni človeško srce ...

Frančišek je postal razpoložljiv kot živa tkanina, na katero je Bog vtisnil svoj pečat – svoje rane.

Dejstvo Frančiškovih ran postavlja temeljno vprašanje vsakemu kristjanu – tudi tebi, asiški

romar: Ali si dovolil Kristusu vpisati vate njegova znamenja? Rane, ki jih je Frančišek prejel na La Verni, so posledica in rezultat vsega njegovega, Bogu ljubelega življenja. So sad dolge in globoke ljubezni, so Božje delo. Stigme, ki jih je Frančišek prejel, so Božji odgovor na njegovo hrepenenje po Bogu.

Pečat moji duši je vtisnila La Verna. Spoznala sem, kako majhen je človek v primerjavi z Njim, ki je trpel in se na križu daroval za nas.

Jerica

Vsakdo je že videl staro drevo (tudi tukaj na La Verni jih je mnogo), kateremu so mimoidoči

v skorjo vrezali znamenja – črke ali podobe. Te rane povedo, da je nekoč nekdo šel mimo in pustil svoje sledove. Mi, ki te sledove vidimo, ne vemo, kaj simboli pomenijo. Da bi izvedeli, bi morali vprašati tistega, ki jih je zarisal. Podobno je z ranami – stigmami sv. Frančiška. Človeška pamet obstane v zavesti, da je zapis na Frančiškovih rokah, nogah in strani posledica najglobljega notranjega trpljenja v njem. Frančišek ni ustvarjalec tega zapisa, pečata, ki ga je dobilo njegovo telo. On je samo živo tkivo, na katero je Bog položil svoje znamenje. Stigme ne govorijo najprej o Frančišku, marveč so znaki, ki

razkrivajo zapisovalca. Le on – Bog – ve za vso skrivnost. Rečemo lahko, da je do vtisnjenja ran Frančišek pričal za Boga, od ran dalje pa Kristus za Frančiška.

Vrh La Verne je lahko samo postaja na romanju, lahko pa postane mnogo več – postaja na poti življenja.

Evelina

Dogodek na La Verni te vabi, da se približaš moči tiste ljubezni, ki je Frančiška združevala z Bogom. La Verna ni samo vrh Kalvarije. Rane, ki

jih je Frančišek sprejel in jih prenašal na svojem telesu, niso le obujanje spomina na Kristusovo trpljenje in smrt, marveč žarijo kot razpoznavno znamenje vstajenja, kakor so žarele na telesu poveljčnega Kristusa. Razmišljaj o trpljenju svojih bližnjih, tistih, ki nosijo na svojem telesu stigme življenja: bolezen, razočaranja, krivice, zaničevanja, uboštvo, greh.

Potem ko je Frančišek prejel stigme, je napisal molitev Hvalnica Bogu Najvišjemu, polno hvalnosti, ker je bil deležen milosti popolnoma se približati skrivnosti Jezusove smrti:

*Ti si svet, Gospod Bog,
Ti edini, ki delaš čudeže.
Ti si močan.
Ti si velik.
Ti si najvišji.
Ti si vsemogočni Kralj.
Ti, sveti Oče,
kralj nebes in zemlje.
Ti si trojstven in eden,
Gospod, Bog bogov.
Ti sam si dobrota,
vsa dobrota,
najvišja dobrota,
Gospod Bog, živi in resnični.*

*Ti si ljubezen, nesebična ljubezen.
Ti si modrost.
Ti si ponižnost.
Ti si potrpežljivost.
Ti si lepota.
Ti si varnost.
Ti si spokojnost.
Ti si veselje in radost.
Ti si naše upanje.
Ti si pravičnost.
Ti si zmernost.
Ti si vse naše bogastvo
do zadostnosti.
Ti si lepota.
Ti si krotkost.
Ti si zavetje.
Ti si naš varuh in branitelj.
Ti si pogumnost.
Ti si osvežitev.
Ti si naše upanje.
Ti si naša vera.
Ti si naša ljubezen.
Ti si vsa naša sladkost.
Ti si naše večno življenje,
veliki in čudoviti Gospod,
vsemogočni Bog,
usmiljeni Odrešenik! Amen.*

(FHBN)

Pismo generalnega ministra reda manjših bratov za praznik sv. Klare 2009

Gospod naj da mir vsem vam, drage moje uboge sestre sv. Klare, ki vas je Duh poklical, da hodite za Kristusom, ubogim, križanim in vstalom, tako da živite evangelij v pokorščini, brez lastnine in v čistosti.

Nadaljevati želim s tradicijo, s katero sem začel pred šestimi leti, ko sem bil prvič izbran za ministra in služabnika bratstva. Vsako leto sem vam za praznik sv. Klare napisal pismo ter vam s tem pokazal svojo bližino in globoko spoštovanje, ki ga imam do vas.

Hvaležnost

Ob tej priliki bi se vam najprej rad zahvalil za bližino, uresničeno po ljubezni in molitvi, ki ste mi jo dokazale skozi ta leta služenja v službi generalnega ministra in ki se je še bolj očitno

pokazala na koncu 187. kapitlja reda manjših bratov, ki smo ga nedavno tega slavili v Assisi. Hvala, drage sestre. Hvala za vaše številne čestitke za mojo ponovno izvolitev. Ker ne morem vsem osebno odgovoriti, vam odgovarjam s tem pismom. Ko vam obljubljam, da vam bom še naprej zelo blizu s svojo molitvijo, pa tudi, kadar bo to le mogoče, s svojo navzočnostjo med vami, vas prosim, da še naprej molite zame, za generalni definitorij in za red, da nam Gospod podeli dar ustvarjalne in radostne zvestobe našemu poklicu manjših bratov.

Pot proti 800-letnici

Leto 2009 nas spominja na 800-letnico ustanovitve prvega reda in začenja čas priprav na leto 2012, obletnico ustanovitve reda ubogih sester sv. Klare. Da bi bila ta obletnica v resnici trenutek milosti za vse nas, na poseben način pa za vas, vas prosim, da pustite, da vas ponovno obišče milost začetkov, da bi iz spomina mogle povleči evangelijsko svežino in da bi bile v zgodovini prebivališče in sedež (3KIPNP 22), verodostojno znamenje Boga, ki s strastno ljubeznijo išče človeštvo.

Vaš način življenja

V tem kontekstu mi dovolite, drage moje sestre, da vas spomnim na nekatere prvine, ki so lastne načinu življenja, ki ste ga sprejele, in ki jih je, čeprav so poznane, dobro imeti v mislih. Poklicane ste, da varujete klariško karizmo v teh občutljivih in težkih, pa tudi tako polnih časih (prim. PŽ 13). Kot sem že večkrat rekel, za to odgovornost ne morete pooblastiti drugih, ampak jo morate sprejeti s pogumom in ustvarjalnostjo. Vaše poslanstvo ni v tem, da bi varovale status quo, ampak da ponovno ponavzočite Klarin pogum in ustvarjalnost, s tem da v ustvarjalni in radostni zvestobi živite način življenja, ki vam ga je zapustila (prim. PŽ 37). Samo tako boste svetilniki v noči, trobente na obzidjih, jutranje straže (prim. Iz 21,11-12).

Živeti sveti evangelij

Vaš in prav tako naš način življenja je živeti sveti evangelij našega Gospoda Jezusa Kristusa

(prim. KIVod 1-2). Dar evangelija je začetek vašega sestrinstva. Kot slednice Frančiška in Klare ste poklicane, da z življenjem sprejmete in izpovedujete evangelij, da ga ustvarjalno vrnete s konkretnimi dejanji. Današnji svet mora videti ljudi, ki so popolnoma zaljubljeni v Kristusa, priče, ki imajo pogled trdno uprt vanj, evangelijske žene, ki pustijo, da jih Kristus in njegova beseda določata v vsakdanjosti življenja.

V razlomljenem svetu, katerega del smo tudi sami, ste poklicane, da pričujete kot osebe, ki so združene okoli Kristusa, kot osebe, ki živijo v logiki zastojnosti in zgolj iz ljubezni do Božje navzočnosti, ki postane vidna po vašem življenju. Pogosto molitveno branje Božje besede vas

bo pripeljalo do tega, da boste v vsakdanjem življenju, če boste poenotene osebe, sprejele obliko evangelijskega življenja.

Kontemplativno življenje

Kot kontemplativke ste poleg tega poklicane biti znamenje Boga, ki sveti v zgodovini. V stal-

nem poslušanju Boga boste srcem mož in žena našega časa tudi danes govorile v jeziku ljubezni. Njene besede potapljajo korenine globoko v bivanje, ki je naseljeno z Bogom. Kot Klara, ljubljena in preobražena v Ljubljeno, ste po kontemplaciji tudi ve poklicane, da se povsem poistovetite s Kristusom (prim. 3 KIPNP 12 s.), čigar ljubezen nas osrečuje (prim. 4 KIPNP 11).

Ko živite v stalni navočnosti Najvišjega, s svojim življenjem razodevajte vso Božjo bližino s človeštvom. Storite, da bomo po molku vašega bivanja videli, kako naj iščemo njega, zadnji cilj vsega posvečenega življenja. Potrebno je, da svet in vsi mi v vas vidimo posvečene žene, v katerih prebiva Duh. Ko iz Božjih rok sprejemate zgodovino današnjih mož in žena, ostanite zveste tistemu, kar je dejansko resnično.

Življenje v sestrinstvu

Danes ste ve Klara in s tem, ko obnavljate »da« Duhu, ko se uboge oklepate ubogega Kristusa (prim. 2 KIPNP 18), v sestrinstvu napravljate Božje bivanje v zgodovini vidno. Kot za Frančiška je bilo tudi za Klaro, ki ji je Gospod dal sestre (prim. KLOp 25), sestrinsko življenje v skupnosti fizični in teološki prostor, v katerem se živi evangelij, kraj in prostor odnosa, varovano mesto, v katerem se vsaka sestra iz odnosa z Bogom uči »ohranjati edinost vzajemne ljubezni« (KIVod 10,7), sprejeti edinost, ki prihaja od Duha; privilegiran prostor, v katerem je treba pričevati za Boga, za edinost v različnosti in za različnost v edinstvi. Različnosti ne živite kot grožnjo, ampak kot javljanje Boga, ki vedno vse dela novo. To bo mogoče samo iz izkustva vere, ki nas vodi, da vidimo v človeku ob sebi Gospodov »dar« in »darilo«.

Živeti brez lastnine

Med drugim ta način življenja vključuje varovanje svetega uboštva. To je od vas zahteval in še vedno zahteva Frančišek: »hoditi po poti življenja in uboštva našega najvišjega Gospoda Jezusa Kristusa in njegove presvete Matere ter v njem vztrajati do konca« (KIVod 6,7). To je prvina, glede katere se ne moremo pogajati ne ve ne mi. To je temeljna izbira, ki nadvihuje

odločitev, da »živimo po popolnosti svetega evangelija« (Brat Živ 1), ki usmerja pot in razsvetljuje naslednje korake.

Slavje obletnice ustanovitve vašega reda je primerna prilika, da obnovite svojo pokorščino Frančišku. Ta pokorščina gre preko živeti brez vsake lastnine. Če si Ubožec prizadeva in nalaga svojim bratom, naj skrbijo za sestre, je to zato, da bi bile vedno zveste v spolnjevanju svetega uboštva. Iz prizadevanja, da priznamo naš skupni začetek, naj izvira skupna skrb, da bi ve in mi bili zvesti, da živimo brez lastnine, v preroški obrobosti, ki nas zaupa Bogu ljubezni in previdnosti.

Zlasti v teh časih globoke gospodarske krize se mora svet ustaviti na poti, da bi se vrnil k življenju, da bi spet našel koordinate, ki govorijo o bistvenem, o zmernosti, o resničnosti. Ve, ki ste se odločile, da boste živele brez lastnine, ste poklicane k pričevanju, da kontemplacija Kristusa ni neka teorija, ampak živeto življenje, ki se uresničuje v uboštvo, v konkretnem, vidnem,

stvarnem načinu življenja. Mislim, da je nastopil čas, v katerem je treba delati pogumne, preroške izbire na področju uboštva in z ustvarjalno zvestobo živeti po duhu Vodila sv. Klare.

Spoznav svoj poklic, oživi Božji dar v sebi

Te besede apostola Pavla (prim. 1Kor 1,26; 2Tim 1,6) so lahko program priprave slavja 800-letnice vašega reda, drage sestre. Pozivam vas, da naredite vse, kar je mogoče, da se bo to zgodilo.

Če se zdi, da svet včasih ne razume vašega življenja, je to zaradi tega, ker je potrebno, da se v njem dotakne znamenja, ki usmerja k bistvenemu vašega življenja. Poklicane ste, da pričujete o drugačnem načinu življenja, ko Bogu vračate vsak trenutek svojega bivanja, in to ne po zakonu tržišča, ampak samo iz ljubezni, po logiki ljubezni. Dokler je človeštvo gnano, da živi površno, in ga teži toliko odvečnih stvari, pomembnost, prividnost ..., ste ve v globini življenja poklicane, da usmerjate k dihu Božjega Duha, ki vas prežema. Z odločitvijo, da živite kot uboge, pričate za tisto, kar je v resnici resnično in kar nas osvobaja.

Slavje jubileja vašega reda mora konkretno preveriti, na kakšen način živite svoj način življenja.

Mi in svet moramo vedeti, da ste priče Gospodovega vstajenja, pričate Boga življenja.

Mi in svet moramo v vas videti stalno iskanje Boga, da bi sprejeli to iskanje.

Mi in svet moramo zanosno vzajemno deliti vašo ustvarjalno zvestobo, da bi vsem izpričali veselo oznanilo evangelija.

Mi in svet se moramo skupaj z vami postaviti v srce Cerkve, da bi bili kot Frančišek in Klara evangelijski ljudje, ki vsem kličejo, da Bog ljubi človeštvo.

Drage sestre, ne prikrajšajte nas za dar svoje- ga pričevanja. Mi in svet ga potrebujemo.

Naj nam Gospod, ki nam je dal milost dobrega začetka, nakloni, da bomo rasli v ustvarjalni in radostni zvestobi temu, kar smo obljubili (prim. 1Kor 3,6-7).

Rim, 23. junija 2009.

José Rodríguez Carballo, OFM
generalni minister

Slovenski misijon v Melbournu

Naš misijon je najprej in predvsem sad dela in prizadevanj pokojnega p. Bazilija A. Valentina in slovenskih izseljencev. V Kewju, lepem delu vlemesta z več kot 3,5 milijona prebivalcev, je p. Bazilij leta 1956 začel svoje požrtvovalno delo za Slovence in ga dokončal leta 1997, ko ga je Gospod poklical k sebi (umrl 26. 7. 1997). Z njim so v različnih obdobjih sodelovali slovenski frančiškani p. Odilo Hajnšek, p. Stanko Zemljak, p. Bernard Goličnik, p. Tone Gorjup in p. Niko Žvokelj.

P. Baziliju so mnoga leta pomagale tudi sestre frančiškanke Brezmadežne. Po smrti p. Bazilija je vodstvo misijona prevzel p. Metod Ogorevc – do leta 2001. Od septembra 2001 delujem tu p. Ciril A. Božič. Od septembra 2001 pa do maja 2007 je v misijonu delala kot pastoralna sodelavka in urednica Misli laična misijonarka Marija Anžič, ki Misli sedaj ureja v Ljubljani.

Naš misijon je dokaj razvejan:

- imamo versko središče (cerkev in pastoralno delo po vsej Viktoriji in na Tasmaniji);
- kulturno središče (izdajanje revije Misli, knjig in šolskih učbenikov, Baragova knjižnica in knjigarna, arhiv, narodne noše, kulturni programi, igralska skupina, razstave);
- socialno središče (dom matere Romane za

ostarele s 30 posteljami, Baragov hostel, društvo sv. Eme);

- izobraževalno središče (Slomškova šola, tečaj slovenskega jezika za odrasle).

Voditelju misijona pomagajo sodelavci, ki se trudijo na različnih področjih dela in udeleževanja slovenskega misijona: v pastoralnem svetu, gospodarskem odboru, pevskem zboru, sodelavci oltarja – akoliti in ministranti, v Baragovi knjižnici, Slomškovi šoli, tečaju za odrasle, v društvu sv. Eme, molitveni skupini, v arhivu, pri financah, igralski skupini, skupine in posamezniki, ki skrbijo za čisto in lepo okrašeno cerkev ter okolico Baragovega doma, skupina za pošiljanje Misli in zaupniki doma matere Romane ter številni dobrotniki.

CERKEV SVETIH BRATOV CIRILA IN METODA

Temeljni kamen je položil in blagoslovil melbournski nadškof James R. Knox 21. junija 1968. Novo cerkev pa je blagoslovil 20. oktobra 1968 koprski škof dr. Janez Jenko, ki je bil prvi škof iz Slovenije na obisku pri slovenskih izseljencih v Avstraliji. To je bila tudi prva slovenska cerkev v Avstraliji. Leta 1973 je bila blagoslovljena cerkev sv. Rafaela v Sydneyu, leta 1983 cerkev Svete družine v Adelaidi in še konec leta 1983 cerkev vseh svetih v Wollongongu. Mozaik svetega Cirila in Metoda je delo slovenskega umetnika Franceta Benka (umrl je v Kewju 15.07.2003). V cerkvi je podoba Marije Pomagaj, ki jo je kronal 5. februarja 1983 tedanji ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar. Za 35. obletnico bla-

goslovitve (praznovanje je bilo 18. oktobra 2003) je bila notranjost cerkve popolnoma prenovljena. Pod cerkvijo je DVORANA, kjer se ljudje zbirajo ob nedeljah po maši, na razne praznične dni in ob praznovanjih, kulturnih programih ter vsako tretjo nedeljo v mesecu na družinskem kosilu, ki ga pripravlja društvo sv. Eme s sodelavci.

BARAGOV DOM

Je res dom raznovrstnim dejavnostim slovenskega misijona v Melbournu in kraj srečevanj, praznovanj in delovnih srečanj slovenske skupnosti v avstralski zvezni državi Viktoriji. V njem deluje tudi BARAGA HOSTEL, ki je bil sprva dom slovenskim fantom, ki so pred pol stoletja množično prihajali v Avstralijo. Pozneje je dajal in daje zavetišče ljudem iz različnih koncev sveta. Zaradi bližine središča mesta, dobre lokacije in nizke cene je hostel v glavnem polno zaseden, zato ni mogoče sprejeti popotnikov, ki želijo prenočiti v Melbournu le nekaj noči, pač pa je namenjen bolj stalnim stanovalcem. Hostel ima svojo kuhinjo, na razpolago je tudi pralni stroj. Pet minut hoje je do velikega trgovskega središča ter do postaje tramvaja, ki pripelje potnika v petindvajsetih minutah do središča Melbournu. V Baragovem domu ima svojo pisarno Slovensko socialno skrbstvo in informacijski urad; vsak mesec pa ima veleposlaništvo RS konzularne ure.

Lansko leto, 16. novembra 2008, smo slovensko praznovali 40-letnico blagoslovitve naše cerkve. Z nami sta bila sedanji koprski škof Metod Piriš ter provincial slovenskih frančiškanov p. Viktor Papež. V soboto, 15. novembra

2008, smo na griču Ta Pinu v Bacchus Marshu slovesno blagoslovili novo kapelico v čast sveti družini z lepim mozaikom Marije Pomagaj na pročelju. Kot majhna, tipična slovenska cerkvica z zvonikom daje novo nastajajoči božji poti melbournske nadškofije posebno lep pečat in je lepo spominsko obeležje ob 40-letnici prve slovenske cerkve v Avstraliji.

Vsi naši slovenski domovi v Avstraliji so priče pridnosti in delavnosti slovenskih ljudi pod Južnim križem, slovenske cerkve pa dodajajo temu še pečat predanosti in ohranjanju svetin naše svete vere katoliške, kot bi se izrazil blaženi Anton Martin Slomšek.

O slovenskem utripu v Avstraliji lahko berete na internetnem naslovu. Tam so že od leta 2001 tudi vse številke revije MISLI: <http://www.glasslovenije.com.au>

p. Ciril A. Božič OFM
voditelj misijona v Melbournu, glavni in odgovorni urednik Misli, policijski kaplan Victoria Police, provincialov delegat

Napovednik dogodkov

AVGUST

- 1. - 14. 8. 2009: peš romanje v Assisi – šolske sestre
- 2. - 9. 8. 2009: Giovanni verso Assisi – bratje minoriti
- 3. - 6. 8. 2009: počitnice za ministrante – bratje kapucini
- 5. - 12. 8. 2009: Romanje v Assisi – 1. skupina – bratje kapucini
- 9. - 15. 8. 2009: Evropsko srečanje mladih v Santiagu de Compostela – bratje frančiškani
- 16. - 25. 8. 2009: Romanje v Assisi – 2. (kolesarska) skupina – bratje kapucini
- 18. - 25. 8. 2009: Litva – Evropski kongres FRAME
- 24. - 30. 8. 2009: Romanje v Assisi za animatorje na Franciškovih taborih – bratje frančiškani
- 28. - 30. 8. 2009: Kančevci: Uvajanje v kontemplacijo – bratje kapucini

SEPTEMBER

- 6. 9. 2009: Srečanje Narodnega sveta FO in FRAMA
- 18. - 20. 9. 2009: Duhovne vaje za FSR na Brezjah ali v Piranu, vodi p. Martin Gašparič OFMConv
- 25. - 27. 9. 2009: Duhovni kapitelj FO in FRAMA (Strunjan)
- 25. - 27. 9. 2009: Kančevci: S pesmijo in plesom slavimo Gospoda

OKTOBER

- 1. - 4. 10. 2009: Kančevci: Svetopisemske duhovne vaje - s sv. Pavlom preko telesa do Boga
- 9. - 11. 10. 2009: Kančevci: Duhovni seminar ozdravljenja in osvoboditve
- 18. - 25. 10. 2009: Podaj MI Roko (Ljubljna, Maribor, Ptuj, Vipavski Križ)
- 25. - 29. 10. 2009: Assisi - odrasli skavti
- 28. - 30. 10. 2009: Strokovna ekskurzija NS FO in FRAMA (San Giovanni Rotondo)

NOVEMBER

- 13. - 15. 11. 2009: Kančevci: pevski konec tedna
- 15. 11. 2009: Srečanje Narodnega sveta FO in FRAMA
- 20. - 22. 11. 2009: Kapitelj FSR (Oaza miru)
- 20. - 22. 11. 2009: Kančevci: Duhovni seminar za zakonske pare

DECEMBER

- 29. 12. 2009 - 1. 1. 2010: Kančevci: Duhovna obnova s silvestrovanjem za družine in druge

JANUAR 2010

- 8. - 10. 1. 2010: Duhovne vaje FO

MAREC 2010

- 19. - 21. 3. 2010: Duhovne vaje

MAJ 2010

- 8. 5. 2010: Festival FO in FRAMA, ki se letos združi še s FSR (Piran)

Pogovor z novomašnikom

p. Ambrož Mušič OFM

Rodil sem se v Ljubljani in vse svoje otroštvo sem preživel na Viču. Vendar sem po mami Primorec (Žapuže pri Ajdovščini), po očetu pa Belokranjec (Dobliče pri Črnomlju). Bratov in sester nimam. Oče mi je zaradi bolezni nepričakovano umrl, ko sem bil v tretjem letniku gimnazije. Ves čas smo živeli v stanovanjskem bloku. Od osmega meseca starosti naprej sem že obiskoval vrtec in tako postajal otrok, ki je skoraj vse, otrok, ki zna odlično nagajati, otrok, ki se zna postaviti zase, otrok, ki zna poskrbeti tudi za prijatelja ...

Kot družina smo bili med seboj ves čas zelo povezani. Veliko časa smo preživeli skupaj (pogovor, izleti v naravo, obiski, delo in igra). Trudili smo se, da bi bilo naše družinsko življenje zares živo, polno toplote in domačnosti, kraj iskrenosti, zaupanja in varnosti. Med seboj smo se znali spodbujati. Stali smo si ob strani. V spominu mi še posebno ostajata dve stvari, ki se mi zdita ključni za življenje v skupnosti: molitev in humor. Vsako jutro in vsak večer smo si vzeli čas za skupno molitev. Spat smo odhajali s poravnanimi računi. In zelo veliko smo se presmejali – do solz! Naša mala družina je zelo boleče doživljala smrt našega očeta, saj je

z njegovim odhodom v večnost zazijala precej velika praznina.

Na leta šolanja imam lepe spomine, tako na učitelje kot tudi na sošolce. Po osnovni šoli sem obiskoval klasično gimnazijo. Pridobljeno znanje, predvsem s področja latinščine in stare grščine, mi je bilo v veliko pomoč pri nadaljevanju študija na teološki fakulteti. Drugače pa sem imel veliko rajši naravoslovje kot pa učenje tujih jezikov. Užival sem v raziskovanju in odkrivanju vsega tega, kar je Stvarnik položil v ta tako skrivnostni in čudoviti svet. Mogoče sedaj naravoslovje kar malce pogrešam. Se pa zato toliko bolj ubadam z učenjem in izpopolnjevanjem v znanju tujih jezikov. Kajti toliko je zanimivih knjig, ki še niso prevedene v najlepši jezik (slovenščino), in toliko je ljudi, ki se še niso utegnili naučiti tega jezika! Vsekakor pa je učenje tujega jezika vedno tudi vaja v potrpežljivosti, ponižnosti in poslušanju, predvsem pa spoštljivo vstopanje v določen kulturni svet.

Že od nekdaj imam zelo rad sladoled. Zato sem želel postati sladoledar. Veselilo pa me je tudi slikarstvo. Nakar sem v drugem razredu postal ministrant. Tako sem bil v cerkvi vedno bolj intenzivno vključen v samo bogoslužno dogajanje. Prevzela me je svetost in skrivnostnost, lepota in pestrost bogoslužja. Tako sem že kot otrok vzel ljubilo bogoslužje in vse tisto, kar je bilo povezano z ministriranjem. Cerkev mi je

bila vedno bolj domača. V domači družini sem imel glede verskega življenja trdno oporo in spodbudo. Poleg tega pa sem tudi med domačimi duhovniki, med brati frančiškani, doživel iskreno veselje, sproščenost, preprostost, iskrih humor in toplo gostoljubje. Ob njih sem si izoblikoval zelo lep lik duhovnika in frančiškana. Vse to je vplivalo, da se je v meni prebujal duhovniški in redovniški poklic, da je skupaj z mano neprestano rasel in zorel.

Kakšnega posebnega zasuka pri odločitvi za poklic ni bilo. Ko je prišel ob koncu srednje šole trenutek odločitve glede nadaljnega študija, je tudi moja odločitev za frančiškana dokončno dozorela. Prepričan pa sem, da so v ozadju te pogumne in velikodušne odločitve molitve in

žrtve mnogih ljudi, še prav posebno pa zgled moralne pokončnosti in doslednosti mojih staršev.

Leto noviciata sem ob magistru p. Bernardu Goličniku skupaj s p. Tomažem Hočvarjem opravil na Sveti Gori pri Novi Gorici. V tem letu sem spoznaval »v živo« posamezne skrivnosti

redovnega življenja in frančiškanske karizme. Mnogo idealov je bilo realiziranih. Danes lahko z gotovostjo rečem, da je bilo to leto zame čas milosti, ko sem globoko doživel Božjo bližino, ljubezen Stvarnika, ki med nami vzpostavlja vesoljno bratstvo.

Za mnoge so študentska leta najlepša v življenju. Razlog: nobene odgovornosti in same »žurke«. Tudi zame so bila ta leta zelo lepa, ampak zaradi povsem drugih razlogov. Vzdušje, ki je bilo med nami bogoslovci in našim magistrom p. Marjanom Čukom, je bilo zelo domače. Spominjalo me je na takšno življenje v moji domači družini, kot sem ga skušal opisati na začetku.

V tem času je bilo veliko lepih dogodkov. Posebno mi ostaja v spominu, ko smo se bogoslovci vsako leto skupaj s p. Marjanom »nabasali« v kombi in se odpeljali na počitnice. To je bila »misija nemogoče«, ki bi gotovo dobila vsaj enega oskarja (npr. za nepredvidljivost zapleta), če bi le kdo takrat vse to posnel.

Po končanem petem letniku sem imel v okviru rednega študija status absolventa. V tem času sem bil v Nazarjah, kjer sem pomagal pri tamkajšnjem pastoralnem delu in pripravljati diplomsko nalogo. Nato pa sem bil dve leti v župniji Ljubljana Šiška. Tukaj sem dokončal svojo diplomsko nalogo, na teološki fakulteti obiskoval pastoralno specializacijo, zadnje leto pa tudi opravljal diakonsko službo. V sorazmerno kratkem času sem spoznal način življenja in dela v kar nekaj naših samostanih. Pri tem bi rad poudaril svojo pozitivno izkušnjo. Povsod sem od bratov povečini doživel iskreno podporo, dobrohotnost in naklonjenost.

Za novomašno geslo sem si izbral besede iz posvetilne molitve, ki jo duhovnik v osebi Jezusa Kristusa moli nad vinom: »Pro multis! (Za vse!)« Želim, da bi bila v meni vedno močno navzoča zavest, da je bila Kristusova kri prelita za vsakega človeka. Zato sem kot duhovnik tudi jaz poslan, da bi posredoval sadove tega Božjega dela odrešenja vsakemu človeku: tistemu, ki mi ploska, prinaša darila in me spodbuja z lepimi željami, kot tudi tistemu človeku, ki me blati, me skuša onemogočiti ali pa me kar preprosto ignorira.

Pogovor z novomašnikom

p. Dominik Tikvič OFMConv

Otroštvo ...

Rodil sem se kot drugi otrok očetu Marijanu in mami Marti. Otroštvo sem preživel v domačiji v Mestnem Vrhu v bližini Ptuja skupaj z štirimi brati (Aleš, Jure, Blaž, Luka) in tremi sestrami (Bernardka, Lucija, Anica). V tako veliki družini, kot je naša, se je vedno nekaj dogajalo, od vsakodnevnih opravil do rojstev novih bratov in sester. Starejši smo tako pomagali staršem pri raznih opravilih: pospravljanju, zlaganju plenj, previjanju, zidanju ..., skratka pri vsem, kar v tako veliko družino sodi. Še posebej se spominim časa poletnih počitnic, ko smo skoraj vsaki dan z brati in bratanci zjutraj sedli na kolesa in se odpeljali dobrih 5 km do naše župnijske cerkve ministrirat.

Srednja šola ...

Po osnovni šoli, ki sem jo obiskoval na Grajeni, sem se vpisal na Srednjo lesarsko šolo v Mariboru. Srednje šole se spominjam predvsem po zgodnjem vstajanju (5.30) in vožnji z avtobusom, saj sem moral trikrat zamenjati avtobus, da sem prišel do šole. Po štirih letih sem tako prišel do poklica lesarskega tehnika, ki ga nikoli nisem opravljal, saj sem se takoj po končanem štiriletnem šolanju vpisal na maturitetni tečaj nato pa na Teološko fakulteto.

Odločitev ...

V vsem tem času sem bil tesno povezan z brati minoriti iz domače župnije in tudi druge brate minoritske province sem dokaj dobro poznal, saj so strica p. Janko in p. Tine Gašparič ter bratranec p. Damijan Tikvič duhovniki minoritske province. Tako sem po končani srednji šoli vstopil v minoritsko bogoslovje in začel tesneje spoznavati življenje in delo manjših bratov minoritov. V tem času spoznavanja, iskanja, molitve, formacije ..., ki sem ga preživel v Ljubljani in v Piranu (leto noviciata), sem se dokončno odločil in svojo izročitev Bogu potrdil z večnimi zaobljubami 23. septembra 2007. Za dokončno odločitev za hojo za našim Gospodom Jezusom Kristusom me je še posebno zaznamovala in utrdila smrt moje mame Marte, ki je svoje trpljenje darovala za moj poklic in za vso našo družino.

Čas študija ...

Skozi vse trenutke življenja me je vodila, učila in spremljala nenehna Božja pomoč, tako sem uspešno zaključil teološki študij v Ljubljani, sedaj pa zaključujem podiplomski študij frančiškove duhovnosti v Rimu. V tem času me je

najbolj obogatila izkušnja bivanja v minoritskem kolegiju Seraphicum v Rimu. Imel sem namreč enkratno priložnost spoznavati bogastvo in pestrost karizme našega ustanovitelja svetega Frančiška Asiškega. Tako sem prek študija in bivanja v mednarodni skupnosti bratov minoritov imel možnost poglobljanja in spoznavanja načina življenja in dela bratov minoritov po vsem svetu.

Novomašno geslo ...

Gospod, ti vse veš, ti veš, da te imam rad! (Jn 21,17), je tretji odgovor apostola Petra na Jezusovo vprašanje: »Simon, Janezov sin, ali me imaš rad?«, prav tako pa tudi moje novomašno geslo. Peter-Skala, ki Jezusa trikrat zataji, po kesanju in spoznanju svoje šibkosti trikrat izpove: Gospod, imam te rad. Ta Petrova izpoved ljubezni vzpostavi intimen sinovski odnos med Jezusom in Petrom, ki se je zlomil s Petrovo zatajitvijo, ter ga v polnosti napravi primernega za Jezusovo zaupanje: »Pasi moje ovce.« Zaupana pastirska služba Petru tako temelji na globokem zaupanju ljubezni in ne na ugledu ali moči; temelji v Gospodu, ki vse ve in preiskuje srca ljudi. Samo kdor ljubi Gospoda, lahko pase zaupano mu čredo, samo kdor odgovori na Božjo ljubezen, lahko živi v občestvu z njo. Živimo in sledimo lahko tistemu, ki ga imamo radi, tistemu, s katerim smo domači, osebni. Za redovnika-duhovnika je intimen odnos z našim Gospodom temeljnega pomena. V zaupanju v Njega, ki vse ve in me pozna, ter v vzpodbudo, da kljub grešnosti in padcem vedno gojim osebni odnos z našim Gospodom, sem si izbral to misel.

Romanje družin v Assisi

V letošnjem juliju smo z brati minoriti romali v Frančiškove kraje. Z vami želimo deliti nekaj utrinkov ...

»Kjerkoli smo mi vsi, na vsakem kraju, ob vsaki uri /.../ resnično in ponižno verujemo in v srcu ohranjamo in ljubimo /.../ in se zahvaljujemo najvišjemu in najbolj vzvišenemu večnemu Bogu ...« Molitev in pesem se prepletata in

Assisi je kraj kjer je nekoč živel Frančišek. Tu sem ga bolje spoznala. Izvedela sem veliko zanimivih stvari, na primer, da si je poleg prta, v katerega naj bi ga zavili, ob smrti zaželel tudi piškote »brata« Jakopine, ki mu jih je tudi prinesla. Zdaj vem, zakaj je Damjanov križ

odmevata od kamnitih zidov preproste kapele nekje v kleti velikega samostana ob cerkvi sv. Frančiška. V sebi čutim tiho radost in mir (v vsakdanjem življenju žal prereditko), tisti notranji občutek, da je vse dobro in prav, da se nimam česa bati, da je Gospod tu, z mano, med nami ... Besede molitve p. Franca me vabijo, da bi znala prisluhniti, kako se želi Večna Beseda utelesiti v mojem življenju, da bi znala slišati, kako Gospod odgovarja na moje vztrajno spraševanje: »Kaj hočeš, da storim?« Nato zazvenijo strune na kitari p. Damjana in molitev srca se zlije v pesem »Jezus moj, ljubim Te«. Gledam otroke pred seboj, ki s tako zavzetostjo dvigajo roke, kažejo s kretnjami, kako kličejo, iščejo, hvalijo

drugačen od drugih. Izvedela sem tudi nekaj legend, med drugim tudi, da je Pika rodila Frančiška v hlevu tako kot Marija Jezusa. V Assisiju sem spoznala tudi dekleti, s katerima sem prijateljevala v tem času. Veselim se že, da se bomo še srečale. (Mirjam, 12 let)

Gospoda ... Občudujejo jih opazujem, kako se znajo z vsem svojim bitjem osredotočiti na ta trenutek, na to pesem, na te besede in kretnje.

Sedim obkrožena z ljudmi, ki sem jih pred nekaj dnevi prvič srečala, ko smo se z avtobusom odpeljali proti Assisiju, a v sebi čutim prijetno domačnost, dobrohotno bližino, ki nas povezuje med seboj. Priča sem nečemu, kar se zdi v našem vsakdanjem svetu pravzaprav nemogoče: čeprav smo različnih starosti (od enoinpolletnega malčka dalje), stanov, poklicev, značajev (in ne vem še česa vsega), ta teden na romanju po krajih sv. Frančiška in sv. Klare

V Assisiju mi je bila najbolj všeč kriptna v baziliki sv. Frančiška, kjer je tudi njegov grob. Lep je bil občutek, kako blizu svetnika si. Všeč mi je bil tudi originalni Frančiškov križ v cerkvi sv. Klare. Glede na to, koliko je star, je resnično dobro ohranjen. Ne smem pa pozabiti še srednjeveškega obzidja okoli mesta. (Miha, 12 let)

V Assisiju mi je bilo zelo lepo. Všeč mi je bilo na grobu sv. Klare, kjer smo videli Frančiškov habit, Klarine obleke, njene lase in še veliko zanimivega. Cerkve so tam zelo lepe. Bili smo v eni, kjer sta bila krščena Frančišek in Klara. Tudi spanje v šotoru je bilo nekaj posebnega, še najlepše pa je bilo videti vedno prijazne in nasmejane brate minorite. (Mojca, 10 let)

doživljamo kot skupnost sester in bratov, ki jih združuje toliko velikih in tudi (na videz) čisto majhnih stvari: avtobus (oz. romarska hišica, kot bi rekel p. Mirko) s prijaznim šoferjem, postavljanje šotorov, pripravljanje skupnih obedov, delitev dobrot iz popotne torbe, polja sončnic, nasmehi za dobro jutro, svečka ob večerni molitvi, sončna pesem, lepote narave, kamnite starodavne ulice in samotne skalne votline, bose noge na pokopališču, pomoč pri otroških vozičkih, iskanje kamnov na križevem potu, igranje črnega Petra ali nogometa, preskakanje vrvi, kuhinja pod zvezdami, velikanska

lubenica, lupljenje krompirja ...

Ob vsem tem odkrivam, kako zanimivo se lahko prepletajo otroška preprostost, spontanost in radoživost ter modrost in tehtna beseda naših bratov minoritov, kako nas poveže skupna miza za obede in kako nas resnično združi v eno družino miza Božje besede in miza Kristusove odrešitvene daritve ... In tedaj me preplavi hvaležnost, da sem lahko sopotnica na tej poti, da sem lahko delček te bratske skupnosti in skupaj s Frančiškom zapojem: »Vse to je dar, neizmerni dar Ljubezni«.

Hvaležna romarka

Pri vsaki molitvi smo prižgali svečke na križu tav in pri maši smo otroci vedno ministrirali – p. Mirko je rekel, da smo ministrstvo za bogoslužje. Všeč mi je bilo tudi, ko smo s p. Damjanom igrali črnega Petra in nogomet. (Nace, 8 let)

Všeč mi je bilo, ko smo nosili križ na križevem potu na Carceri. Tam smo videli majhne votline, v katerih so nekoč živeli sv. Frančišek in njegovi bratje. V gozdu smo imeli sv. mašo. (Anže, 9 let)

V Assisiju sem začutil mir in preprostost sv. Frančiška. Na nekaterih krajih sem začutil, da je Bog med nami. Spoznal sem, koliko mi pomenijo družina in prijatelji. V Assisiju sta mi bila všeč sproščenost in prijateljstvo med

vsemi. Tam sem se zbližal z Bogom in to je bila enkratna izkušnja, ki bi jo rad še kdaj ponovil. (Gašper, 13 let)

Najprej nisem bila vesela odločitve staršev, da bi šli spet v Assisi, ker sem tam že bila. Ampak zelo kmalu se je med vsemi nami (otroki in starejšimi) razvilo prijateljstvo, tako da sem Assisi doživela v čisto novi luči. Kmalu se zopet vrnem. (Veronika, 15 let)

Ob 800. letnici Frančiškove karizme se pogovarjamo z našimi duhovnimi asistenti

br. Klemen Verdev OFM Cap
duhovni asistent KB Sv. Ožbalt na Ptuj

Kaj vam pomeni duhovno spremstvo Frančiskovih bratov in sester? Vam ta služba pomaga pri vaši osebni rasti?

Duhovno spremljanje mi pomeni uresničanje ene od dejavnosti, ki je vključena v moje poslanstvo, ki me veseli in zaradi katerega sem si želel izbrati redovniški in duhovniški poklic. Še več; odkar sem prvokrat bil imenovan za duhovnega asistenta, se mi je nekajkrat vrnila misel, da bi bilo moje prizadevanje za življenje in prihodnost FSR na prvem mestu. Čutim, da grem vedno bolj v to smer. Kjer koli sem bil med brati in sestrami FSR, tako tudi sedaj na Ptuj, vedno sem se počutil med njimi lepo, domače in veselo. Nekaj drugega je v njih, neka milina, prijateljstvo, nekaj, česar ne znam izraziti; najbrž so to vrednote, ki nam jih je zapustil sv. Frančišek Asiški. O tem, kako mi ta služba pomaga pri moji osebni rasti, še nisem razmišljal. Toda veselim se že vnaprej vsakega srečanja, iščem, razmišljam, kaj jim bom povedal, katere pesmi bomo peli, in to me navdušuje. Pri tem imam za cilj, da bodo vsi odšli od srečanja, tako kot tudi od svete maše, veseli domov. Pa

ne le srečanja, v mislih imam celotno bratstvo. Člane obiskujem, posebno še tiste, ki ne morejo prihajati, da molimo za skupino, za bolne, drug za drugega, za pokojne člane, da nas vse to med seboj povezuje, da grem na pogreb, kadar kdo odide iz tega sveta v nebesa. Najbrž ostane nekaj vsega tega tudi v meni.

Kako je krajevno bratstvo vključeno v življenje župnije?

Za odgovor na to vprašanje sem šel kar na seznam članov pogledat, dvajset rednih, da se spomnim, kje je kdo vključen. Takoj sem jih lahko nekaj naštel, ki prihajajo vsak dan ali pa pogosto k sv. maši, med temi je še posebno reden naš predsednik, ki je obenem kot obrtnik vsestransko dejaven, najprej že takrat, ko se je gradil naš samostan, sedaj pa tudi, kadarkoli je treba nekaj narediti za cerkev ali za naš dom. Prav tako tudi drugi člani ali članice; ena od teh ima redno skrb za

foto: <http://www.ednevnik.si/7w=brav8>

krašenje cerkve, druga za naše gospodinjstvo, kadar potrebujemo, nekaj je rednih sodelavk pri Karitas, ki je pri nas zelo dejavna, nekateri prihajajo vsak teden k molitveni uri, so tudi člani župnijskega pevskega zbora, vodijo molitev pred sv. mašo, berejo berilo pri maši. Mislim, da smo jim že večkrat povedali, da smo jim za vse nadvse hvaležni.

»Kjerkoli sem bil med brati in sestrami FSR, tako tudi sedaj na Ptuju, vedno sem se počutil med njimi lepo, domače in veselo.«

Kje vidite prihodnost in poslanstvo Frančiškovega svetnega reda? Kje je naše mesto v svetu?

Kar tako naprej! V tem, kar smo, je prihodnost in poslanstvo FSR. Skupaj z vsemi gibanji, animatorji, oratoriji in molitvenimi skupinami vidim svetlo prihodnost Cerkve na Slovenskem in v sedanjem svetu. V tem skupnem delovanju vidim mesto Frančiškovega svetnega reda kot pričevanje za duhovnost in vrednote sv. Frančiška ter obenem kot veliko sodelovanje bodisi v župniji ali v katerem skupnem področju. Živimo v času, ko se služabniki Cerkve, skupine in gibanja, vedno bolj zblížujejo in med seboj sodelujejo. Predstavljam si, da se v župniji vsi sodelavci čutijo kot ena velika skupina. Tako nastane v župniji neko navdušenje, veselje in skupno načrtovanje. Znotraj te skupine ima Frančiškov svetni red svoje edinstveno poslanstvo. Ko drugi ljudje vidijo to življenje, brstenje Svetega Duha, se radi tudi novi pridružujejo.

pogovor pripravila Mateja Trajbarič FSR

Darovi za revijo Brat Frančišek

V prejšnji številki smo objavili seznam darovalcev za revijo Brat Frančišek. Ob tem smo pomotoma izpustili tiste, ki so darovali v gotovini. Vsem Bog povrn!

110,00 € Frančiškanski samostan LJ – Center; 100,00 € Neda Štiglic, Ljubljana; 52,00 € Alma Prijon; 50,00 € FSR MB – Sv. Marija; 30,00 € Marija Gregorc; 20,00 € Šolske sestre, Zemun - Beograd; 20,00 € Marija Prijatelj; 12,00 € Fanika Kramer; 10,00 € Marija Vivod, Šolske sestre, Strmi pot 4, Ljubljana, Jolanda Zver, Sonja Zver, Jožica Vidmar.

Sveta Klara, Ti nas uči, Ti nas vodi k večni Luči!

Tudi letos smo se, kar dvakrat, z veseljem pridružili sestram klarisam v molitvi in zahvali Bogu ob prazniku njihove redovne ustanoviteljice sv. Klare. Prisluhnili smo vabilu in vzpodbudi te jasne Asiške Luči, da bi se srečali z brezmejno Ljubeznijo, kateri je sv. Klara povsem posvetila svoje življenje.

Na večer pred praznikom sv. Klare, 10. avgusta, je bilo v samostanski kapeli v Nazarjah bogoslužje, ki so ga v okviru praznovanja 800-letnice Frančiškove karizme neposredno prenašali tudi po valovih Radia Ognjišče. Pri sveti maši, ki jo je vodil škof dr. Marjan Turnšek, se je, ne glede na bolj pozno večerno uro, zbralo preko 150 prijateljcev sv. Klare in sester klaris.

Škof Turnšek nas je v pridigi povabil, da bi se ob sv. Klari navdušili, navdušili vsaj za nekaj stvari, ki nam jih tudi v današnjem času še posebej lahko položi na srce: »O, da bi tudi mi imeli nekaj Pavlove in Klarine nespameti in ljubosumnosti! O, da bi doumeli vsaj malo njene nespameti, zaradi katere je zapustila

tisti majhni svet in izbrala ves svet, ko je izbrala Gospoda, ko je sprejela ponudbo Boga, da naj daruje svoje življenje v uboštvu in ga izpolni v češčenju in slavljenju Evharistije.« Tudi nas vabi k darovanju in ljubezni, kajti – samo kdor ljubi, ta doseže spremenjenje, pravzaprav prehod, izhod, kakršnega je uresničil Kristus. »Izhod ali prehod iz nezvestobe v zvestobo, iz grešnosti v svetost je možen samo v Božji ljubezni, ki je prišla do nas po Jezusu Kristusu, Božjem Sinu.« Sv. Klara se je zavedala, da je izvir te ljubezni v presveti Evharistiji.

Po sveti maši smo ostali še pri molitveni uri pred izpostavljenim Najsvetejšim. Sestre so nam pripravile novo presenečenje. Ob češčenju in petju litanij presvete Evharistije, ki smo jih prvič slišali, smo – globoko ganjeni, po besedah Asiške svetnice, ki se je z vsemi »čustvi srca, oklepala Njega, čigar lepoto občudujejo vsi blaženi zbori nebes« – tudi mi »izkusili delček tega, kar občutijo Božji prijatelji, in okusili skrito sladkost, ki jo je Bog prihranil za tiste, ki Ga ljubijo.« Kot velika častilka sv. Rešnjega Telesa nam je zgled in vabilo tudi v letu, ki je pred nami, v letu Evharistije, ko se pripravljamo na slovenski evharistični kongres. Gospod škof Turnšek je sv. Klari izročil »ta dogodek vere, upanja in ljubezni, ki bo v Sloveniji prihodnje leto. Naj sveta Klara prosi za nas,« da bi se nanj v tem letu korenito pripravili.

Na sam praznik, 11. avgusta popoldne, pa je, tudi ob veliki udeležbi, somaševanje vodil – ob provincialu p. dr. Viktorju in več

Frančiškovih bratih – mariborski nadškof pomočnik dr. Anton Stres. V pridigi nam je slikovito predstavil sv. Klara kot »vzgojiteljico za svetost«, kakor jo je ob 750-letnici njene smrti imenoval papež Janez Pavel II. To pa je predvsem zato, ker je bil njen vzor Jezus Kristus, ker je znala tako dobro uravnovežati ljubezen do Jezusa in strogost samostanskega življenja, ker Mu je tako velikodušno vračala ljubezen s korenitim in doslednim življenjem. Razumela je, da se »prava velikodušnost začne takrat, ko se človek začne odpovedovati samemu sebi.« Na koncu nas je tudi škof Stres povabil k pripravi na evharistični kongres – zlasti je poudaril pomembnost nedeljske svete maše – in k temu, da bi v evharističnem letu in letu duhovnikov po zgledu in priprošnji sv. Klare »okrepili in obnovili našo krščansko zavest in pojmovanje svete Evharistije, svete maše in duhovništva«.

Navdušeni in vzpodbujeni ob sv. Klari se bomo trudili za še bolj pristno in osebno povezanost z evharističnim Bogom, »Jetnikom naših tabernakljev«, ki je vir luči, »vez ljubezni« in »vrelec čistega veselja.«

*»O, čudež evharistični!
Za nas v njem Božji Sin živi!
Uživajmo Kruh večnosti –
da trdnosti nam dá, moči,
nam up in vero poglobi,
dá mir, ljubezen razžari.«*

Marija Zajc

Frančiškov svetni red Slovenije Narodni svet

Vsem bratom in sestram FSR Slovenije,
predsednikom in duhovnim asistentom KB FSR,
predsednikom in duhovnim asistentom PB FSR

Drage sestre in bratje!

V skladu z Vodilom in Konstitucijami (člen 66/2 in 67/2)
ter Statutom Frančiškovega svetnega reda Slovenije (41/3)

sklicujem

VOLILNI KAPITELJ

Frančiškovega svetnega reda Slovenije,

ki bo v duhovnem središču »Oaza miru«
na Ljubelju od 20. do 22. novembra 2009.

S tem razglašam začetek narodnega kapitlja!
Naj po priprošnji sv. Frančiška in sv. Klare, sv. Elizabete in sv. Ludvika
Sveti Duh spremlja vodi in vse naše delo v pripravi na kapitelj!

Mir in dobro

V Piranu na 5. velikonočno nedeljo, 10. maja 2009

br. Mirko Potočnik FSR
predsednik NS

Srečanje pokrajinskih bratstev FSR mariborske metropolije

»Kdo je nov v Božji ljubezni?«

Na dan državnega praznika, 25. junija, smo se Frančiškovi bratje in sestre tretjega reda Mariborske metropolije (sedaj že petič) tradicionalno zbrali pri Svetem Duhu na Ostrem Vrhu na Frančiškovem taboru. Namen tokratnega srečanja je bil, poleg molitve za domovino, poiskati odgovor na vprašanje tega dne: »Kdo je nov v Božji ljubezni?« V osrčju narave, v svežini hribovskega zraka, ob glasnem petju ptic in božanju sončnih žarkov ter v družbi bratov in sester Frančiškovega svetnega reda ni bilo težko najti odgovora: mi smo novi v Božji ljubezni – vsak dan, vsak trenutek znova.

Kljub ovinkasti, ponekod nekoliko strmi in tresajoči vožnji smo se nasmejanih obrazov zbrali pred tamkajšnjim gostiščem ter se skupaj odpravili na pot proti cerkvi Svetega Duha, za katero smo že imeli pripravljeno molitev rožnega venca. Ker pa nam je med potjo nekoliko zagozdilo – ne vreme, pač pa zvočnik, smo se ustavili na prvem razpotju, ob križu, in kar tam, zbrani v večjem polkrogu, zmolili rožni venec. Nato smo se vrnili v gostišče, kjer smo v »velikem« pričakovanju kosila spoznavali krajevna bratstva naše metropolije in se veselili ob spoznanju, da so se nekatere skupine pomladile in razširile, sledijo pa jim že pogumni člani Frančiškove mla-

dine. Tako nas je še posebno navdušilo krajevno bratstvo Nazarje skupaj z mladimi, ne smemo pa pozabiti vseh starejših gospa, ki so z nami delile »recepte« dolgega življenja in članstva v FSR-ju. Po bratskem obedu se nam je v dvorani pridružil še dramski igralec Gregor Čušin, ki nas je nasmejal ob zaigrani monokomediji Pešec, nekje v nas pa je odprl mnoga vprašanja o današnjem svetu in Cerkvi ter o naši vlogi v njem in njej. Tabor smo zaključili s sveto mašo v cerkvi Svetega Duha. Do tja je bilo potrebno prehoditi celih 140 stopnic (ali z avtom zapeljati na hrib), a to tudi najstarejšim ni preprečilo udeležbe pri svetem bogoslužju in tako smo cerkvico napolnili skoraj do zadnjega kotička.

Če poznate »franciškovce«, vam zagotovo ni potrebno omenjati, da je bilo veselo in živahno prav ves dan – veliko pa so k temu pripomogli tudi otroci in mladi, ki so s petjem v dvorani in pri maši popestrili celotno dogajanje!

Brez dvoma: Gospod je bil z nami in prav mi smo novi v Božji ljubezni!

Polona Greif

Srečanje pokrajinskih bratstev FSR koprške škofije ter Furlanije Julijske krajine v Drežnici

»Kot nosilci miru naj se bratje in sestre zavedajo, da ga je treba neprestano graditi!«

Drežnica, 28. 6. 2009

V nedeljo, 28. junija 2009, smo se bratje in sestre krajevnih bratstev FSR Primorske – Kostanjevica iz Nove Gorice, Podnanos, Otlica, Vipavski Križ, Tolmin in Piran – podali v Drežnico. Pridružili so se nam bratje in sestre iz sosednje Italije – Furlanije Julijske krajine.

Na prvo skupno srečanje dveh pokrajinskih bratstev sosednjih držav so nekateri prišli z avtomobili, večina pa se nas je pripeljala z avtobusi. Če smo se pripeljali na vrh klanca in zagledali veliko cerkev, posvečeno Srcu Jezusovemu, za njo pa prekrasne hribe in gore, nam

je ob čudovitem pogledu že začel zastajati dih. Peš smo se podali proti cerkvi.

V letu duhovništva, ki je ljubezen Jezusovega Srca, kot pravi Janez Marija Vianney, smo bili presrečni, da smo se lahko zbrali v svetišču, posvečenem Jezusovemu Srcu. Tako smo lepo sklenili mesec, ki je posvečen Srcu Jezusovemu.

Ker je poslanstvo Frančiškovich bratov in sester prinašati mir, smo se najprej zbrali v enourni molitvi za mir pred Najsvetejšim, v kateri smo prosili za ljubezen in mir v naših srcih. S premišljevanjem častitljivega dela rožnega venca smo počastili Jezusa in Marijo. V prošnji, da bi ostali Jezusu zvesti tudi v trpljenju in preizkušnjah, smo se z litanijami Srca Jezusovega priporočili Njemu, saj smo lahko prinašalci miru le, če ostanemo v Njegovem Srcu.

Sledila je slovesna sveta maša, ki jo je daroval p. Mirko Veršič OFMConv iz piranskega KB. Somaševala sta p. Aurelio Blasotti OFMCap iz Gorice (IT) in p. Marjan Potočnik OFMCap iz Vipavskega Križa. Pri pridigi je p. Mirko poudaril, da se moramo bratje in sestre kot nosilci miru zavedati, da je treba mir neprestano graditi. Frančiška je privlačilo vse, kar je bilo krhko in plaho: ovčke, slavčki in golobi. Rad je imel posebno tiste brate, ki so bili manj sposobni. Tudi mi, ki smo njegovi in se nas je dotaknil, smo mu vsaj malo podobni. Frančišku je Gospod razodel pozdrav: »Gospod naj ti da mir!«. Ta pozdrav je naše vodilo.

Čeprav smo se zbrali bratje in sestre dveh različnih narodnosti, to ni bila ovira, ampak se je v dvojezični molitvi čutila velika edinost. Pri pridigi je pater Aurelio rekel, da sta le dve poti, po katerih lahko dosežemo mir, to sta molitev in vera. Obe poti prihajata od Boga. Naš Bog je

Bog življenja, in če se združimo v Njem, lahko premostimo tudi razlike med dvema jezika in dvema narodnostma.

Jezus se je pri sveti evharistiji znova z duhom in telesom daroval za nas in nas tokrat posebno združil. V obeh jezikih smo se zahvalili najprej Bogu, ki nas je zbral v svetišču Srca Jezusovega, drežniškemu župniku gospodu Ivanu Gregorcju, da nas je sprejel, bratom duhovnikom za darovano slovesno sveto mašo. Zahvalili smo se vsem, ki so pripravljali to srečanje, vsem, ki so kakor koli prispevali k tej slovesnosti, in nazadnje vsem, ki so se srečanja udeležili, kajti kot pravi naš brat Frančišek: Lepo je, kadar bratje skupaj prebivajo.

Ob koncu sv. maše sta prisotne brate in sestre pozdravila sestra Livia Vincelli, ministrica pokrajinskega bratstva Furlanije Julijske krajine, ki nam je prinesla tudi pozdrave predsednika narodnega sveta FSR Italije in mednarodnega svetovalca, ter brat Mirko Potočnik, predsednik narodnega sveta FSR Slovenije.

Srečanje sta spremljala pravo veselje in sreča, ki se rodi iz povezanosti z Bogom. Brat Mirko Potočnik se je bratom in sestram iz sosednje Italije iz srca zahvalil za obisk in jih povabil v Piran 9. maja 2010 na narodno srečanje družin FSR in FRAMA. Sledilo je bučno ploskanje italijanskih bratov in sester. Slovesnost smo končali z zahvalno pesmijo Hvala večnemu Bogu.

V velikem veselju in brez velikih besed, kajti za tiste, ki enako čutijo in mislijo, sta dovolj dotik ali nasmeh, smo se zbrali pod šotorom ob obloženih mizah. Razšli smo se v prepričanju, da to srečanje ni zadnje, ampak prvo izmed mnogih, ki si bodo sledila.

D. Lipušček, FSR Kostanjevica, Nova Gorica

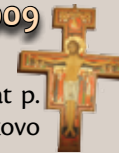
Spoznavamo brate in sestre Frančiškovega tretjega reda

Pri Hvaličih iz kostanjeviške družine

Edvard in Marija Hvalič iz Rožne doline pri Novi Gorici sta letos dopolnila častitljivih 93 let. Z Marijo sva se srečali na Sveti Gori pred mesecem dni. Hčerka in zet sta jo pripeljala k sv. maši in na molitveno uro za nove duhovne poklice. Prijazno se je odzvala na prošnjo, da ju obiščem in napišem članek o njunem dolgem življenju in o Frančiškovem bratstvu na Kapeli-Kostanjevici, katerega člana sta že skoraj štirideset let.

Obiskala sem ju na njunem domu ob vznožju južnega pobočja kostanjeviškega griča, ki ga krasita prelepa Marijina cerkev in frančiškanski samostan. Tja sta zvesto hodila leta in leta k bogoslužju in na srečanja Frančiškove družine. Zdaj jima starostne tegobe na žalost ne dopuščajo več, da bi lahko redno prihajala v cerkev. Vendar se Marija ob pomembnejših praznikih potruji k sv. maši v spremstvu domačih. Še vedno je živahna in pogumna. Pričakala me je na vratih svoje hišice v cvetju. Edi je sedel za kuhinjsko mizo in čez obličje se mu je razlezel topel nasmeh, ko sem mu povedala, da sem Frančiškova. Kljub naglušnosti smo lepo kramljali o tem in onem, potem se nam je pridružila še njuna hči Anamarija. Pogostila nas je s pijačo in s svojo izvrstno

sladico, pripravljeno za očetov praznik, ki so ga ravnokar slavili.

Nato je starosta kostanjeviške Frančiškove družine pričel svojo pripoved o prehojeni življenjski poti:

Rojen sem bil 1. avgusta 1916 na Vogrskem, sredi viharjev prve svetovne vojne pod cesarjem Francem Jožefom. Pet otrok nas je bilo, štirje bratje in sestra, ki je umrla kot otrok in je nisem nikoli poznal.

Naš zaselek leži v oddaljenem delu vasi. Nekoč je spadal pod župnijo Šempas. Tiste dni v začetku avgusta so Italijani vdrl v Gorico in potiskali avstro-ogrsko vojsko čez Sočo proti vzhodu. Kljub vsemu so me uspeli 3. avgusta odnesti h krstu v šempasko cerkev sv. Silvestra. Tam se je že zgrinjala množica beguncev iz Gorice in okolice, ki so se umikali italijanski vojski in bežali iz skrajno zahodnih predelov s slovenskim življenjem. Med njimi so bili tudi mnogi duhovniki iz primorskih krajev. V cerkveni knjigi žal ni zapisa o mojem krstu, tako ne vem, kdo me je krstil. Tisti čas sta namreč vladala nepopisna zmeda in preplah. Naša hiša je stala na gozdni poti med Vogrskim in Šempasom. V njeni soseščini sta bili le še dve domačiji in tako smo mogli v odmaknjenem okolju nuditi več dni zavetje tetam in stricem iz Gorice, ki so bežali pred bližajočo se fronto. Čez čas so se podali naprej v osrčje Slovenije.

Že na praznik vseh svetnikov se je morala pred strašnim in popolnim opustošenjem umakniti tudi naša družina. S culo na rami, štirimi

malčki ter komaj rojenim detecem sta se mama in oče z množico drugih beguncev podala v neznan. Pribežališče smo našli v kraju Kozarje pri Ljubljani. Oče se ni več vrnil domov, po kratki bolezni je umrl v begunstvu marca 1917. Ko se je mama vrnila, je našla porušen dom. Bog ve, koliko je morala pretrpeti, koliko žrtvovati, da smo lahko preživeli.

Ko mi je bilo šest let, sem v Šempasu sedel v šolsko klop. Moj prvi učitelj je bil Križman, doma nekje iz Dornberka. V prvem in drugem razredu je poučevala tudi gospodična Jerica Kenda, Križmanova hči, in je naš pouk še potekal v materinščini. V tretjem razredu je prišla s Krasa učiteljica Colja, ki je učila izmenično v materinščini in uro ali dve na dan v italijanskem jeziku. In tako je bilo vse do mojega štirinajstega leta.

V Šempasu smo imeli župnika g. Mihaela Kraglja iz Podmelca. Bil je zelo dober človek. Župnikoval je pri nas celih dvainštirideset let. Ob sebi je imel bolj resnega in strogega kaplana g. Kodrmaca, ki je pokopan v Šmihelu.

V uk za krojača sem šel pri štirinajstih letih v Gorico. Delavnica je bila v Paturnu prav nasproti cerkve. Krojaški mojster je bil g. Franc Besednjak iz Renč. Čez Vogrsko smo hodili do Volčje Drage, kjer se nas je znašla cela vrsta fantov različnih poklicev. Med nami je bilo največ krojačev, z Vogrskega nas je bilo kakšnih pet ali šest. Med potjo, ko smo hiteli na delo, smo si marsikaj povedali. Bili so družabni časi, drugačni od današnjih. V Gorici sem se učil in delal do dvajsetega leta. Medtem pa sem moral že pri osemnajstih letih od doma, prav tako moj srednji brat Lade, ki je bil mizar in celo naš varuh. Najprej je odšel od doma brat, potem je poklical še mene. Na srečo smo imeli poklice, da smo se lažje znašli. Lade se ni nikoli vrnil v domači kraj, umrl je na Madžarskem, star petdeset let.

Naša dežela je bila po prvi svetovni vojni dodeljena Italiji. Sledila so težka leta pomanjkanja in raznarodovalne politike. Takrat je veliko Primorcev poiskalo zaslužek v tujini. Večina mladih

primorskih fantov in mož je bila namreč mobilizirana, kajti Italija je vodila osvajalno vojno v Abesiniji in Somaliji, zato so se mnogi fantje raje podali čez mejo, kot da bi jih odpeljali na osvajalne pohode v Afriko.

Leta 1936 sem se odpravil na delo najprej v Ljubljano, kasneje sem se zaposlil v Beogradu, kjer sem doživel bombardiranje mesta. Na Srbijo me vežejo lepi spomini. Ljudje so bili vselej prijazni in ljubeznivi do mene in spoštoval sem jih zaradi njihove dobrodušnosti in slavne zgodovine. Že v Ljubljani sem se dobro znašel, v Beogradu pa še bolje, saj so meščani cenili moj poklic. Osem let sem bil od doma in ko sem se leta 1944 vrnil, sem bil bolan. Tuberkuloza je na veliko razsajala v tistem času. Hvala Bogu, da sem jo kmalu ozdravil. Z Marijo sva se poročila leta 1946, pri tridesetih letih.

V Šempasu smo po vojni ustanovili krojaško zadrugo. Ker pa na vasi ni bilo dovolj dela, smo s sodelavci delavnico preselili v Novo Gorico, najprej v staro frnažo. Delal sem pri več firmah, najprej v Krojaški zadrugi, potem v podjetju 8. marec. Šivali smo uniforme za milico, carino, za železničarje. Podjetje Ideal je bilo ustanovljeno kasneje in je združevalo več zadrug, ki so skupaj šteje približno šestdeset zaposlenih. Upokojuj sem se leta 1976 pri Modnem krojaštvu.

V prostorih nekdanje opekarne so imeli poleg naše krojaške delavnice svoje prostore celo glasbena šola, pekarija, trgovina, mesnica, čevljarji, manjkala ni niti gostilna.

Z Marijo sva si v Rožni dolini zgradila skromen domek. Takoj sva prinesla svoje dokumente iz šempaske fare na Kapelo, kjer je bil župnijski sedež za celo Novo Gorico. Ko je bil na Kostanjevico

leta 1971 nameščen Frančiškov manjši brat p. Filip Rupnik, nas je kmalu povabil v Frančiškovo družino, ki jo je pričel na novo oživljati.

Vojna in po njej nova državna meja ob samostanu sta nas odrezali od starega mestnega jedra ter bratov in sestra, ki so ostali v Gorici. Tudi povojna razkristjanjevalna politika je žal napravila svoje in bratstvo se ni več shajalo.

S prihodom p. Filipa smo se po nedeljskih mašah mudili pred cerkvijo, se družili in ustvarjali novo krajevno bratstvo. P. Filip nam je pričel pripovedovati o življenju sv. Frančiška in sv. Klare, o frančiškanskih redovih in svetnikih. Kar veliko nas je bilo, ki smo se pridružili peščici starih članov bratstva in ostali nekaj let v noviciatu, v šoli Frančiškove duhovnosti. Veliko smo molili in se trudili izpolnjevati Kristusovo zapoved ljubezni. Potem smo skupaj opravili zaobljube in bili sprejeti v tretji red. Jaz sem sprejel službo blagajnika. Udeležil sem se narodnega kapitlja v Nazarjah, potem duhovnih vaj, ki so potekale v Vipavskem Križu, na Kapeli. Globok vtis je zapustila v meni molitvena ura pred Najsvetejšim in čudovito petje pri sestrah klarisah v Nazarjah.

Prijateljstvo s sv. Frančiškom je pripomoglo k duhovni rasti nas samih in našega bratstva. V njem smo našli prijatelje in somišljenike, s katerimi smo se dobro razumeli.

Na vprašanje, česa se najbolj spominjate iz otroštva, mi je Marija odgovorila:

Tudi moje detinstvo je bilo zaznamovano z begom iz domače hiše. Varno zavetje smo našli v Novem mestu. Vendar sem bila premajhna, da bi občutila usodo begunskega otroka.

V otroški spomin se mi je najbolj vtisnil Marijin mesec maj in z njim povezane šmarnične pobožnosti. Težko smo pričakovali šmarnice. Zdaj pa jih nihče ne obiskuje več! Tudi na Kapelo sem hodila, dokler sem zmogla. Tata nas je vsak dan vodil k zornicam. Peščili smo pol ure od doma do cerkve, a nam ni bilo težko vstati ob rani jutranji uri, tudi pozimi ne, ko so se začele zornice ob šesti uri in je bila trdna tema.

Bila sem rojena 22. marca 1916 v verni družini z dvanajstimi otroki v Šmihelu pri Ozeljanu. Z

Edijem sva bila vrstnika in sva hodila skupaj v šolo. Prihajal je k nam ob večerih, ko smo molili rožni venec in se včasih pozabavali ob plesu in kartah. A ne Edi ne jaz nisva bila plesalca, saj nisem imela časa za zabavo. Pri nas je bilo veliko otrok in sem jih morala vedno varovati. Bila sva kot brat in sestra in zaljubila sva se šele malo pred tridesetim letom, dva meseca pred najino poroko.

Za zaposlitev v domačem kraju ali okolici ni bilo veliko priložnosti. Bili so težki časi za naše ljudi. Vse punce so hodile služiti v mesta, v Trst, Gorico in v oddaljene italijanske kraje. Od trinajstega leta in pol do osemnajstega sem delala v Trstu. Pri prvem delodajalcu sem ostala do leta 1933.

Takole je v svojem priporočilu zapisal g. Ugo Michelone, njen delodajalec iz Trsta, pri katerem je delala tri leta: »Ves čas svojega službovanja pri nas se je Marija Bufolin izkazala kot prizadevno, delavno in preizkušeno pošteno dekle.«

Marija je nadaljevala svojo pripoved:

Leta 1934 sem odšla v Rim, kjer sem ostala vse do svojega osemindvajsetega leta. Poleti smo odšli na počitnice v Šibenik, odkoder je izhajal moj gospodar. Bivala sem v hotelu in počutila sem se kot gospa. Moj brat je bil medtem tudi na delu v Jugoslaviji. Ko se je vrnil na Primorsko, je bil bolan kot Edi, a je podlegel jetiki, star osemindvajset let. Ker je vsako zlo za nekaj tudi dobro, je jetika Edija obvarovala, da ni šel v vojsko ne k partizanom ne k Nemcem. Iz Rima sem se vrnila med vojno leta 1944.

Rodili so se nama trije otroci, z njimi je bilo veliko veselja, pa tudi žalost in bolečina, ko je umrla najina prvorojenka Ljubica. Dopolnila je deset mesecev, ko jo je Bog vzel k sebi. Bila je rojena predčasno, kar je bilo najbrž krivo za rano izgubo. Po štirih letih se nama je rodil sin Radivoj, za njim še Anamarija; oba imata po dva otroka. Radostijo naju štirje vnuki in en pravnuk, drugi pa je na poti.

Ko sem poizvedovala, kaj ju je pripeljalo v FSR in kaj najbolj pritegnilo pri sv. Frančišku, je Marija prva povedala:

V Frančiškovo družino me je povabila soseda in ni preteklo veliko časa, ko se nam je pridružil še Edi. Všeč mi je bila družba na Kapeli. P. Filip nas je znal navdušiti in bili so sami dobri ljudje. Videvali smo se na Gospodov dan pri maši, Frančiškova družina pa se je shajala tretjo nedeljo v mesecu popoldne, šele kasneje ob torkih. In od tedaj sem redno hodila na srečanja. Nič me ni moglo zaustaviti – ne blisk ne grom. Z Edijem sva pešačila po stezici za hišo, ki je vodila na gozdno pot do samostana. Kaj nama je pomenilo iti peš na Kapelo? Nič. Prva leta sva kolesarila do Rafuta in se potem povzpela do samostana.

Potem se nam je pridružilo precej mlajših članov. Na srečanjih je bilo vselej okrog dvajset ljudi. A prišel je čas, ko so starejši člani začeli umirati, drugi so pričeli popuščati in družina se je vztrajno manjšala.

Edi je takole pojasnil svojo odločitev, da bo živel v Frančiškovem duhu:

Osvojilo me je Frančiškovo spreobrnjenje in nenavadno življenje ter njegova ljubezen do vsega stvarstva, kar smo globlje spoznali ob predavanjih p. Filipa in ob obiskovanju krajev, povezanih s svetnikovim življenjem. Večkrat smo obiskali Assisi, La Verno in druge samostane v Umbriji, po katerih so nas vodili naši patri s Kapele. Frančiškovi smo šli vsako leto tudi na celodnevno romanje: na Brezje, Bled, v Novo Štifo, Koper ... in v številne slovenske božjepotne kraje. V Rimu sva bila poslednjič leta 1995, v Lurdu dvakrat.

Od starih članov Frančiškove družine sva poleg s. Valerije Trpin samo še midva. Spominjam se našega sobrata, ki je bili cerkovnik v

Šempetru in je redno prihajal na srečanja. Ko sem ga zadnjič videl, je bil star blizu osemdeset let in ni mogel več prihajati na srečanja.

Naši duhovni asistenti so bili sijajni dušni pastirji in vedno so se radi ustavili pri nas doma: p. Lojze Kos, zelo izobražen in razgledan, ki je bil župnik na Kapeli, p. Jože Urbanija, p. Anastazij Bajuk, p. Pavel Krajnik, ki biva danes na Sveti Gori, p. Andrej Vovk. Po urah sem tudi zanje še kaj naredil, ko so prihajali na poti v Staro

Goro ali v šempetrsko bolnico, kamor so hodili spovedovat. Šival sem jim civilne obleke, jim popravil, skrajšal habite, kar so potrebovali.

P. Vilija Pustoslemška, sedanjega duhovnega asistenta, sem prvič srečal na Dolenjskem, v Stični. Zaslutil sem, da je duhovnik in sem ga to tudi vprašal. Pritrdil je in nam povedal celo zgodbo o sebi, kako se je najprej izučil drugega poklica in se kasneje vpisal na teologijo. Vedno se je ustavil v naši delavnici. Lepe spomine imam na p. Nika Žvoklja, ki pa ni bil naš duhovni asistent. Bil je zelo globok in razgledan človek in imel je velik dar za delo z mladino.

Danes težko pričakujeva gvardijana p. Davida Šrumfa, ki naju redno obiskuje in prinaša nebeško hrano.

Potem smo si skupaj ogledovali fotografije, ki so spet priklicale v njun spomin lepa doživetja in praznovanja v krogu družine, s sinom in hčerjo ter snaho in zetom, z vnuki, pa tiste z romanji, enodnevnih izletov v hribe, župnijskih praznovanj ... Koliko bogatih doživetij!

Ko sem vprašala Edija, zakaj je na toliko posnetkih v vlogi botra, mi je razložil:

Ničkolikokrat sem bil boter, krstni in bir-manski. Bili so časi, ko je moral za botrstvo dati domači župnik izjavo. Od vseh sorodnikov sem bil samo jaz tisti, ki sem dobil odobritev, in tako sem se pogosto znašel v vlogi botra.

Marija mi je na vprašanje, kako sta živela svoj krščanski zakon, odgovorila:

Z Edijem sva se imela rada in se spoštovala, ni kaj reči, le dela je bilo preveč. Vedno smo bili na uslugo ljudem. Ko smo dali otroke spat, smo se šele lotili resnega dela. Garali smo vse dni in večere, velikokrat tudi do polnoči. Zjutraj je bilo treba zgodaj vstati. Edina sprostitev so bili dnevi, ko smo šli za en dan na božje poti, ko smo imeli duhovne vaje, ki so nas duhovno okrepile in smo pozabili na neprilike in težkoče.

Seveda ne gre pri Mariji in Ediju brez pomoči najbližjih in zdravstvenih delavcev, ki jima lajšajo starostne težave. Pomoč sprejemata s potrpežljivostjo in ljubeznijo ter z vero, da pomeni njun križ daritev Vsemogočnemu. Utrujenost, stiske in bolezen, ki jih prinaša starost, prenašata z mirom in vedrino, ker sta vedno bolj povezana s Kristusom.

Draga Marija, dragi Edi, Frančiškovi s Kapele smo vama hvaležni za kleno krščansko držo, za vajine molitve, ki sta jih nosila in jih še nosita v srcu in na ustnicah, ter za zvestobo domači župniji, za bratsko ljubezen, ki sta jo delila z ljudmi na Kapeli.

Ob visokem jubileju vama kličemo MIR IN DOBRO ter da bi še naprej črpala življenjsko moč od Sv. Duha, ki nam daje Očetovo ljubezen, ki edini lahko spreminja stisko in trpljenje v svetlobo in vstajenje.

Pogovarjala se je s. Tina Ščuka

Frančiškov tabor

Letos je bil Frančiškov tabor ponovno v »starem, dobrem« Grgarju pod Sveto Goro, kjer so nas domačini spet sprejeli odprtih rok in src.

Verjetno smo tudi zato tako glasno prepevali taborno himno – *Vsak utrip srca za Boga*. To je bila osrednja tema tabora, saj smo se letos ob slikanici z istim naslovom, srečevali z II. redom – svetimi in blaženimi sestrami klarisami. Najprej seveda z ustanoviteljico sv. Klaro, ki je tudi zaveznica televizije in smo se prav ob njej spraševali, koliko časa gledamo TV in kako težko nam je biti samo nekaj minut v tišini pred Najsvetejšim. Prav zato smo vsak večer imel tudi desetminutno adoracijo. V svet gluhih nas je popeljala bl. Helena Enselmini, v umetniško ustvarjanje pa sv. Katarina Bolonjska. Iz Grgarja smo poromali tudi k sestrkam klarisam v Nazarje. Zadnji dan pa smo se ob prepevanju in molitvi brevirja, peki hostij in oblikovanju sveč skušali živeti v samostanski dan. Novost letošnjega, že devetnajstega Frančiškovega tabora zapovrstjo, pa je bil družinski tabor, kjer je najmlajši udeleženec imel 5 mesecev (kakšen pa je bil še na poti). Polni hvaležnosti našemu Bogu za vse prejete milosti in dobrote, se oziramo že v prihodnje leto, ko se bomo srečevali s svetniki III. reda.

p. Andraž

Pravilna rešitev nagradne številčnice v prejšnji številki se glasi: **Beseda je meso postala**. Na uredništvo je prispelo 27 pravilnih odgovorov. Izžrebani so bili naslednji nagrajenci: 1. nagrada: Mojca Modrijan, Raskovec 35, 1360 Vrhnika; 2. nagrada: Natalija Krošnar, Vrhpolje 117a, 5271 Vipava; 3. nagrada: Timotej Ciglarič, Pionirska 9, 1360 Vrhnika. Čestitamo!

Nagradna zlogovna izpolnjevanka

S pomočjo po abecednem redu podanih zlogov sestavite 8 besed, ki jih zahtevajo opisi, in jih vpišite v lik. Na označenih poljih boste v vodoravnih vrstah dobili rešitev, ki je v povezavi s sv. Frančiškom Asiškim.

CA – GA – JE – KA – KA – KAL – KRIS – ME – ME – MU – NI – NIN – NJE – ODR – OS – PŠE – RA – STANG – TAL – TRI – ZA – ZA

1. užitna morska školjka, ki živi prirasla na podlago, 2. nižja, manjša etaža med dvema etažama, navadno med pritličjem in prvim nadstropjem, 3. več kamnov, kamni, 4. izdelek iz kristalnega stekla, 5. divji ali poldivji konj, ki živi v Severni Ameriki, 6. gledalcem nevidni prostor za kulisami, 7. kulturna rastlina, katere klas je sestavljen iz večcvetnih klaskov, ali njeno seme, 8. ris z velikimi uhlji, ki živi v stepah in puščavah Afrike in Azije; puščavski ris.

1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška do 10. oktobra 2009.

Tokratne nagrade so:

- 2 plakata Križ pri sv. Damijanu
- Hvalite in slavite (Frančiškove molitve)
- 3 kompleti razglednic Sončna pesem

Sestavila ga. Frančiška Pavlič

Ogrožanje in sožitje

Ko razmišljamo o Frančiškovem odnosu do okolja, se nam hitro vsili stereotip v rožice in ptičke zaljubljenega trubadurja ljubezni. Pa vendar, čeprav je Frančišek spadal v meščanski sloj, kjer ga muhavost narave ni ogrožala tako neposredno kot koga drugega, se je vendar moral zavedati tudi »temne« razsežnosti stvarstva. In zato je njegova opredelitev za stvarstvo kot skupnost bratov in sester še toliko bolj pogumna.

Večina, ki jih bo brala ta zapis, živi življenje, ki je pred naravo dokaj dobro »zaščiten«, kvečjemu zelo izredni dogodki kot hudi potresi ali poplave lahko ogrozijo človekovo jasno začrtano vlogo gospodarja v stvarstvu. V vsakdanu pa se zdi, da naravo obvladujemo in jo načrtno usmerjamo v zelene »rezultate«, od zajemanja vodotokov za elektrarne preko kloniranja do gojenja paradižnika sredi zime. Naravo doživljamo kot svoje orodje. In v tem ljudje neprestan napredujemo, čeprav se vse bolj zavedamo, da moramo temu napredku postaviti meje (vsaj moralne). V ozadju tega napredka je svojsko dožemanje narave, ki ni prav blizu krščanskemu pojmu stvarstva. Narava, naj bo okoli v nas ali v nas, je divja, neobvladana, viharina stvarnost, ki potrebuje človekov razum, da jo uokviri, ji dá njeno mesto in jo vpreže v voz človekovega napredka in blagostanja. V takšni naravi ni nič posebej svetega, je le material za človekovo ljubo veselje. Razsvetljenska ideologija poudarjeno uči, da je narava dana človeku v poljubno razpolaganje in da je nekakšno zlo, moralno slabo, če te možnosti ne izkoristi. Kot ilustracijo si lahko pogledamo Vorančev Boj na požiralniku. Logično sledi, da smo tudi ljudje borci med seboj – za strateško prednost v tem boju z naravo. Vsak je sam proti vsem, homo homini lupus, človek človeku volk.

Po drugi strani se takšen »načrt« (lahko rečemo tudi zarota) proti naravi hitro izčrpa in se ga naveličajo, predvsem pa je popolnoma zaprt za razsežnost ustvarjalnosti, strasti, čustev. Zato,

kakor po eni strani doživljamo, da svet jasno vodijo znanstvena pravila od evolucije preko matematičnih aksiomov do fizikalnih zakonov, pa predvsem v človeku samem ta »nadzor« odpove: človek najbolj na svoji koži čuti, kako zelo je na milost in nemilost prepuščen svojim strastem, občutkom, navdihom. Vojna, ki jo navzven bojuje proti naravi, je izgubljena na njegovih lastnih tleh. Naravo, naturo, pri tem doživlja kot neobvladano, kaotično, anarhično, spontano. Čuti jo kot silo, ki jo pogosto povezuje s poganskimi običaji in idejami, ki ga lahko ponese v življenje, a je pri tem popolnoma nepredvidljiva. V primerjavi s trdim bojem z naravo me prepustiti se njenemu divjanju precej manj utruja, ne morem biti poražen, prav tako pa nisem zares odgovoren za svoja dejanja, saj so posledica viher narave in ne mojih odločitev. Mislec, ki jih popolno podjarmljenje narave pusti prazno, se zdi rešitev in smisel človeštva v vračanju »nazaj k naravi«, k neki namišljeni izvornosti ali celo primitivnosti, kjer ni jasnih norm ali vrednotenja oziroma je temeljna vrednota izvornost, spontanost, nepokvarjenost. V svoji kulturi in civilizaciji se čuti izgubljenega, kakor da si je s tem, kar je in živi, zapravil svojo srečo in veselje. Se pa najde tudi kdo, ki doživi vihanje narave kot izrazito tragično in absurdno in se čuti poklicanega, da se mu neposredno postavi po robu brez kakega pravega izhodišča ali zaledja. V tem kaosu nasprotujočih si teženj in drž se opredeljuje današnje gledanje na naravo.

V Frančiškovem času je bilo marsikaj drugače. A naj že na začetku opozorimo, da nikakor nimamo namena žalovati za tistimi časi, uganjati nostalgije ali celo pozivati k tedanji ideologiji. Srednjeveška Evropa je bila stalno in neposredno odvisna od muh narave. Za svoje preživetje je bila kljub svojemu kulturnemu prestižu in dediščini Rima in Stare Grčije odvisna predvsem od svojega kmetovanja in fevdalnega sistema. Ljudje je narava precej bolj ogrožala kot nas danes, a vendar svojega življenja niso doživljali kot boja z njo; po eni strani so vse dogajanje okrog sebe precej bolj razumevali kot Božjo voljo in previdnost, po drugi strani pa so bile med njimi še zelo močne vraže, miti in običaji iz poganskih časov, ki so naravo delali sakralno, z današnjega stališča celo pravljico, torej nerazpoložljivo, skrivnostno. Tako bi lahko razsvetljensko spremembo pogleda nekako označili kot »odčaranje« narave. Tedanje gledanje torej ni bilo prvenstveno krščansko, je pa res, da so imele krščanske ideje nanj večji vpliv kot danes, tudi na čisto »znanstvenem« področju (stvarjenje sveta v sedmih dnevih je bilo tedaj še splošno sprejeto znanstveno prepričanje). Tedanji človek se bolj boji narave kot kasnejši, ki jo razume, je pa res, da se tudi zanesa na Boga, da ga bo varoval oziroma razume njene prilike in neprilike kot izraz Božje ljubezni in previdnosti. Vloga (ali moč) samega človeka med demonskim in Božjim je torej precej manjša, je le peresce v viharjih, ki naj se jim prepusti in zaupa v božje varstvo.

Sv. Frančišek naredi v tem smislu pomemben miselni preskok, saj demonsko razsežnost narave preobrazi v Božjo. Narava postane stvarstvo, bitja v njem pa iz skrivnostnih, z neznano magijo nabitih pošasti postanejo bratje in sestre, torej člani iste družine, med katerimi sta bližina in ljubezen in ki se skupaj trudijo za vzajemno blagostanje. V tem je pravzaprav Frančišek dosledno veren, »katoliški«, saj predpostavlja suvereno Božjo oblast in navdih v vseh njegovih ustvarjenih stvareh. Ta Božja oblast in previdnost sta tako koreniti, da lahko v ustvarjeninah preglasita kakršen koli demonski navdih. Lepa ilustracija tega je pripoved o gubbijskem volku iz Rožic: Za tedanje ljudi je bil volk napol demonsko

bitje, hudi duh na preži, utelešenje zla; meščani vidijo v volku zgolj demonsko bitje, neobvladljivo pošast z mitološkimi lastnostmi, Frančišek pa prepozna v njem svojega brata, bitje z istim od Boga podeljenim dostojanstvom, kot ga ima on sam. Stvarstva se mi torej ni treba več bati, kar koli se zgodi, je »družinska zadeva«, nad katero bedi skrbni Oče. S tem se Frančišek ne pretvarja, da je iz stvarstva izginila vsa tragika, a pomakne jo na bistveno bolj intimno raven, v območje vere in Previdnosti. Zlo, ki ga v stvarstvu doživlja človek (potresi, požari, poplave ...), tako ni več delovanje demonskih sil, temveč stvar (samo) spraševanja o krivdi, odgovornosti in zaupanju Bogu. Skrivnostni svet demonov, čarovnikov, vampirjev in volkodlakov postane jasen svet Božjega kraljestva, kjer pa sta včasih zelo kruto nejasna Stvarnikova volja in načrt. Ključno se spremeni tudi človekova vloga v celotnem sistemu: iz nevedne igrčke in žrtve mitoloških sil postane po Svetem pismu »hišnik« Stvarstva.

Iz Frančiškovega gledanja lahko izpeljemo tudi konstruktiven odnos do narave za danes: V ospredju mora biti ideja sožitja in vzajemne rasti. Stvarstvu se niti iracionalno ne prepuščamo v smislu, da bi sebe razumeli zgolj kot njegov produkt, niti ni naše bivanje v njem kakšen boj na nož. Vse, kar je, je del širšega »ekosistema«, okolja, kjer ima vse in vsak svoje mesto in se z drugimi dopolnjuje ter se vzajemno spoštuje.

Takšno razmišljanje skoraj nujno predpostavlja Boga Stvarnika, ki je stvari tako zasnoval in jih tudi v to usmeril. Ravno smer, »finis«, je tisto, kar najbolj manjka prej opisanim sodobnim dožemanjem narave, med katerimi dandanes nimamo. Ideja »človek človeku volk« je sicer jasno začrtana, vendar ne vodi nikamor; ideja romantične »vrnitve nazaj k naravi« pa ima jasen cilj, ki pa je nedosegljiv in celo poguben. Pot, ki jo kaže evangelij, pa je smer do cilja, Božjega kraljestva.

Tako nas sv. Frančišek uči, da je prav, da naravo spoštujemo, se v njej navdihujemo in jo hkrati tudi presegamo, smo ustvarjalni. V tem je naša vloga gospodarja. Da torej z vsem, kar je okoli mene, tvorim družino, ki skupaj raste in se dopolnjuje. A vedno znova smo razočarani, bodisi nad seboj, nad bližnjimi ali tudi nad svetom, vsi

skupaj potrebujemo odrešenja (sv. Pavel pravi, da vse stvarstvo trpi porodne bolečine). Ne gre torej za to, da bi vsi ljudje z naravo skupaj tvorili popoln sistem z jasno v sebi vpisano smerjo, da bi bilo stvarstvo logična in »transparentna« celota (takšne ideje so se v prejšnjem stoletju končale zelo pošastno). Vedno znova odkrivamo v tem »sistemu stvarstva« takšne in drugačne luknje, tudi zelo boleče. Lahko so nam v pohujšanje, lahko pa tudi prostor za vstopanje milosti.

p. Jernej Kurinčič OFM

Etični odgovori na globalna vprašanja

Ob srečanju voditeljev najbolj razvitih držav

Da človeštvo ne bi zapadlo pod novo diktaturo, pod »absolutizem tehnike«, papež Benedikt XVI. za globalne probleme ne zahteva samo tehničnih odgovorov, pač pa tudi etične. Pri tem poudarja, da morajo ukrepi, ki so potrebni za soočenje s krizo, upoštevati vse zahteve človeške osebe, ki je obdarjena z dušo in telesom.

»V svetu obstajajo neznosne socialne neenakosti in strukturne krivice, ki poleg dolžnih takojšnjih ukrepov zahtevajo usklajeno delovanje pri iskanju trajnih globalnih rešitev.«

Papež priznava, da Cerkev nima tehničnih rešitev, ki bi jih lahko predstavila, vsem pa ponuja nauk Svetega pisma o resničnosti človeka in oznanja evangelij ljubezni in pravičnosti. Zato papež meni, da je potrebno novo gospodarsko načrtovanje, ki bo razvoj spet začrtalo globalno, pri čemer se bo opiralo na etični temelj odgovornosti pred Bogom in pred človekom kot Božjo ustvarjenino.

Pojasnjuje, da je v našem času socialno vprašanje postalo radikalno antropološko vprašanje, kar pomeni, da vključuje sam način pojmovanja

človeka, ki ga sodobna biotehnologija vedno bolj izroča v človeške roke. Rešitve sedanjih problemov človeštva ne morejo biti samo tehnične, ampak morajo upoštevati vse zahteve osebe, s tem pa tudi upoštevati Stvarnika, Boga.

Absolutizem tehnike bi namreč lahko za prihodnost človeštva napisal mračne scenarije, saj dobi svoj skrajni izraz v nekaterih praksah, ki so nasprotno življenju. Dejanja, ki ne spoštujejo resničnega dostojanstva osebe, so tudi takrat, kadar se zdi, da jih navdihuje »ljubezen«, v resnici sad »materialnega in mehanicističnega pojmovanja človeškega življenja«, ki ljubezen brez resnice skrči na prazno lupino, ki jo lahko samovoljno napolnimo, s tem pa lahko privede do negativnih učinkov na celovit človekov razvoj. Kot najbolj jasen primer tega je v svoji encikliki navedel evtanazijo.

Kljub sedanjim problemom pa je papež optimist in pravi, da Cerkev z upanjem gleda na prihodnost. Kristjane spominja, da je oznanilo Kristusa prvi in prvenstveni dejavnik razvoja.

Prevedel p. Stane Zore

Odpuščanje, obvezna stopnja na poti sprave

Razmišljanje nadškofa Tomasija v mednarodnem letu sprave

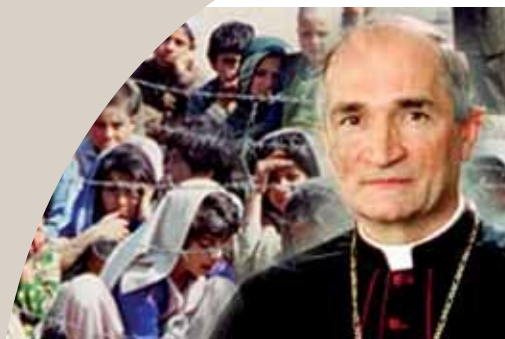
Kakršen koli proces sprave, v katerega so vključeni sprti narodi ali pa hoče doseči socialno trdnost, se mora hraniti z odpuščanjem, zato pa lahko v njem odločilno vlogo igra tudi vera, kot je denimo katoliška.

O tem piše nadškof Silvano M. Tomasi, stalni opazovalec Svetega sedeža pri uradu Združenih narodov v Ženevi, v članku z naslovom »Sprava: izkustvo katoliške Cerkve«.

V svojem razmišljanju izhaja iz besedila resolucije generalnega zasedanja ZN, ki je leto 2009 razglasila za mednarodno leto sprave in se sklicuje na načela pravičnosti in mirnega sožitja, čeprav tega ne opredeli.

Sprava se ne more zgoditi v praznini. Celotna mednarodna skupnost mora razvijati dejavno vlogo v procesih ohranjanja in vzpostavljanja

miru, razorožitve, trajnostnega razvoja, spodbujanja in obrambe človekovih pravic v okviru neodtujljivega dostojanstva človeške osebe, demokracije, pravne države. Vse to so zahteve, ki odpirajo pot k spravi.

Da bi se spoprijeli s spravo med nasprotniki, je potrebno resnico in pravičnost živeti kot nujni prvini, če naj sprava privede k trajnemu miru. V zadnjih letih je postala jasna zavest, da je sprava obveznost civilnih družb, cerkva in skupin prostovoljcev, učenjakov in univerz, kajti trajnega miru se ne da vsiliti.

V resoluciji Združenih narodov ni besede, ki je temeljna za vsako konkretno pobudo za spravo. Ta beseda je odpuščanje, volja po novem začetku, po ponovni vzpostavitvi pretrganih odnosov in po gledanju bolj v prihodnost kot v preteklost.

V tem verske korenine sprave dobijo ves svoj pomen, kajti sama beseda sprava izhaja iz dolgega izročila vere, ki trdi, da odpuščanje lahko in mora osebo ponovno vključiti v skupnosti in skupnost v širši organizem vseh verujočih. Odpuščanje omogoči prehod od skupnosti k občestvu.

V spravo je vključena sprememba, odpuščanje pa je globoka in notranja sprememba osebe, ki pomaga do spoznanja, da se tudi drugi ljudje lahko spremenijo.

Med prvimi koraki, ki jih naredi katoliška Cerkev v spravnih pobudah, je v srca položiti spravo evangeljskega sporočila (Bog je spravlil svet v Kristusu.) in to veselo oznanilo podeliti z ljudmi preko poučevanja in bogoslužja.

Iz tega izhaja vsakdanja obveznost skupnosti, da sprejmejo in pomagajo vsakemu, ki je v potrebi. To obveznost morajo strukturirati, zlasti v kriznih trenutkih, preko bolj formaliziranih oblik

sprave ter s priložnostnim diplomatskih delovanjem posredovanja in sprave med državami.

Vez, ki združuje različne oblike obveznosti, je skupni temelj, na katerem slonijo, prepričanje, da je človeška družina samo ena in ima po Božjem načrtu eno samo skupno usodo.

Takšen primer je bila neposredna vključitev Svetega sedeža leta 1978 v mejne spore med Argentino in Čilom, ki so bili povezani z posestjo otokov Picton, Lennox in Nueva v Beagelskem kanalu. To posredovanje je pripeljalo do diplomatske rešitve in je preprečilo izbruh spopada.

Včasih pa posreduje krajevna Cerkev, kakor je bilo v primeru kolumbijske škofovske konference, ki je vodila nacionalno komisijo za spravo, ustanovljeno 4. avgusta 1995 z namenom, da bi pomirili državo.

Ključne prvine te politike so obramba in pospeševanje človekovih pravic ter uporaba načel mednarodnega humanitarnega prava v mednarodnih spopadih.

Pot k spravi pa zadeva tudi bogate in tehnološko napredne države, v katerih milijoni priseljencev silijo Cerkev, da dela za njihovo vključevanje, za vzajemno sprejemanje. V teh primerih se razume, da strpnost ni dovolj in da je potrebno hoditi po poti spoštovanja in ljubezni.

Danes je potreba po spravi kot temelju miru nujna prednostna naloga. Brez resnične sprave se bodo vojne redno ponovno začele.

Zato je potrebno dodatno razmisliti o vsem tem in izdelati doktrino o povojnem pravu (ius post bellum), saj približno polovica vseh držav, ki izidejo iz neke vojne, v petih letih spet zapade v nasilje.

Priredil p. Stane Zore

Tomaž Čelanski

Življenje sv. Frančiška (23)

28. poglavje

O duhu ljubezni in gorečem sočutju, ki ga je imel do ubogih, in kaj je storil z ovco in jagenjčki

76. Oče ubogih, ubogi Frančišek, se je priličil vsem ubogim. Hudo mu je bilo, če je videl koga še bolj ubogega od sebe, a ne iz želje po prazni slavi, temveč zgolj iz globokega sočutja. Čeprav je bil čisto zadovoljen z ničvredno in grobo haljo, jo je pogosto hotel deliti s kakim revežem. Toda da bi kot najbogatejši revež, ki ga je gnal silen čut pobožnosti, mogel na kakršenkoli način priti na pomoč ubogim, je v hudem mrazu prosil bogataše tega sveta, naj mu posodijo plašč ali kako krzno. Ko so ti pobožno in rade volje storili, kar jih je prosil blaženi oče, jim je rekel: »Tako prejemam tole od vas, da nikar ne pričakujte, da bi to dobili kdaj nazaj.« In brž ko mu je kdo od revežev prišel naproti, je ves vesel in radosten tega reveža oblekel v prejeto.

Zelo ga je bolelo, če je videl, da kdo zaničuje reveža, ali če je slišal, da kdo kako božjo stvar žali z besedo kletvine. Tako se je zgodilo, da je neki brat nekega reveža, ki je prosil za miloščino, napadel z besedo in rekel: »Glej, da nisi morda bogat in samo hliniš uboštvo.« Ko je to slišal oče ubogih, sveti Frančišek, se je zelo užalostil in je brata, ki je to izrekel, zelo ostro pogrjal. Ukazal mu je, da se mora pred tem revežem sleči, poljubiti njegove noge in ga prositi odpuščanja. Rekel je namreč: »Kdor preklinja reveža, dela krivico Kristusu, čigar plemenito znamenje nosi tisti; Kristus je namreč za nas na tem svetu postal ubog.« Zato je pogosto, ko je naletel na reveže, ki so nosili les ali druge tovore, njihovo breme naložil na svoja ramena, čeprav so bila še tako šibka.

77. V duhu ljubezni je bil do srca ganjen v sočutju ne le zaradi ljudi, ki so trpeli pomanjkanje, ampak tudi zaradi nemih in neotesanih živali, plazilcev in ptic in drugih čutečih in brezčutnih ustvarjenin. Med vsemi vrstami živali pa je s posebno ljubeznijo in še z večjo naklonjenostjo ljubil jagenjčke, in to zato, ker je v Svetem pismu ponižnost našega Gospoda Jezusa Kristusa pogosto in kar se da primerno upodobljena z jagnjetom. Tako je vse tisto, v čemer je bilo mogoče najti kakšno alegorično podobnost z Božjim Sinom, še bolj ljubeče objemal in še raje gledal.

Ko je nekoč hodil preko Ankonske pokrajine, v tistem mestu oznanjal Gospodovo besedo in

se z gospodom Pavlom, ki ga je postavil za ministra vseh bratov v tisti provinci, odpravil proti Osimu, je naletel na polju na nekega pastirja, ki je pasel čredo koz in kozlov. V množici koz in kozlov pa je bila ena ovčica, ki se je ponižno in tiho pasla. Ko jo je blaženi Frančišek zagledal, je zaustavil korak, ganjen od parajoče srčne bolečine globoko vzdihnil in rekel bratu, ki ga je spremljal: »Ali ne vidiš te ovce, ki tako mirno hodi med temi kozami in kozli? Povem ti, da je tako naš Gospod Jezus Kristus blago in ponižno hodil med farizeji in velikimi duhovniki. Zato te prosim, sin moj, da iz ljubezni do njega skupaj z mano sočustvuješ s to ovčico, da mu jo plačava in odpeljeva iz te družbe koz in kozlov.«

78. Brat Pavel je občudoval njegovo bolečino in se začel še sam žalostiti. Ker pa razen ničvrednih halj, v katere sta bila oblečena, nista imela ničesar in ju je skrbelo, kako bi plačala za ovco, se je brž pojavil neki trgovec in ponudil plačilo, kolikor sta želela. Ona pa sta se zahvaljevala Bogu, ko sta prejela ovco, prišla v Osimo in stopila do škofa tega mesta, ki ju je sprejel v velikim spoštovanjem. Gospod škof se je čudil ovci, ki jo je božji mož vodil s seboj, in naklonjenosti, ki ji jo je izkazoval. Ko pa mu je Kristusov služabnik stkal dolgo priliko o ovci, se je škof, do srca ganjen, zahvalil Bogu za čistost božjega moža. Ko je naslednji dan odhajal iz mesta in razmišljal, kaj naj naredi z ovco, jo je po nasvetu svojega tovariša in brata dal v oskrbo v neki samostan Kristusovih služabnic pri svetem Severinu. Častitljive Kristusove dekle so veselo

sprejele ovčico kot velik dar od Boga samega. Dolgo časa so vestno skrbele zanjo, iz njene volne stkale haljo in jo poslale blaženemu očetu Frančišku pri cerkvi svete Marije v Porciunkuli ob času nekega kapitlja. Božji svetnik jo je sprejel z velikim spoštovanjem in veseljem duha, jo objel in poljubil in vse okoli stoječe povabil k velikemu veselju.

79. Ob drugi priložnosti, ko je šel prek iste pokrajine in ga je isti brat urno spremljal, jima je prišel naproti neki mož, ki je na ramenih nesel obešena in zvezana dva jagenjčka na trg, da bi ju prodal. Ko je blaženi Frančišek slišal blejanje jagenjčkov, se mu je zganilo srce, približal se je in ju pobožal kakor mati jokajočega otroka ter pokazal svoje sočutje.

Rekel je možu: »Zakaj mučiš moja brata jagenjčka, tako zvezana in obešena?«

Ta je odgovoril in rekel: »Nosim ju na trg, da ju bom prodal, ker potrebujem plačilo zanju.«

In svetnik je rekel: »Kaj se jima bo potem zgodilo?«

On pa mu je odgovoril: »Kupci ju bodo zaklali in pojedli.«

»Oh ne!« je odgovoril svetnik. »Naj se to ne zgodi! Ampak vzemi za plačilo plašč, ki ga nosim, in jagenjčka pusti meni.«

Ta je zadovoljno dal jagenjčka in vzel plašč, ker je bil ta plašč, ki si ga je za odganjanje mraza svetnik sposodil tistega dne od nekega vernega moža, veliko več vreden.

Ko je potem svetnik dobil jagenjčka, je sam pri sebi skrbno razmišljal, kaj naj stori z njima. Sprejel je nasvet brata, ki ga je spremljal, in ju vrnil možu, naj ju on pelje. Prepovedal pa mu je, da bi ju kdajkoli prodal niti jima storil kaj žalega, ampak naj ju ohrani, krmi in skrbno vodi.

Prevedel br. Miran Špelič OFM

Nadškofijsko, vseslovensko romanje v Sveto deželo - ob 100-letnici prvega slovenskega romanja

Knezoškof A. B. Jeglič je leta 1910 vodil prvo slovensko romanje v Sveto deželo

Od 13. do 27. februarja 2010 bo na programu romanje skozi dogodke Stare zaveze, Egipt, Jordanijo in novozavezne evangelijske kraje v Sveti deželi. Nadškof msgr. Alojzij Uran in škof Jurij Bizjak bosta voditelja jubilejnega romanja ob 100-letnici prvega, Jegličevega romanja v Sveto deželo. Takrat je bilo romanje z ladjo »Tirolka« iz Trsta v Jaffo, sedaj pa bo z letali, ker so ladijske povezave v današnjem času dražja varianta. Programi so že na voljo in prijave že sprejemamo. Februarsko romanje bo jubilejno in zato pod vodstvom dveh škofov.

Nagrada za dobrotnike Svete dežele!

Vedno več je dobrotnikov za pomoč Sveti deželi. Kakor vidite, se vaša radodarnost za projekte, ki jih vodi frančiškanska Kustodija Sv. dežele, odraža v seznamu darovalcev. Da bi se frančiškani v Sveti deželi poleg molitev za dobrotnike tudi na simboličen način oddolžili dobrotnikom, so vrhunski fotografi zbrali odlične motive iz Svete dežele in jih izdali v knjižni obliki.

Vsem, ki podpirate Sveto deželo in boste še naprej ostali zvesti temu projektu, bomo za vsak dar 20€ ali več, poslali knjigo »Living Stones« kot skromno zahvalo. Upoštevajo se darovi prispeli po 1. avgustu 2009.

Več o tem: www.proterrasancta.org

Naslov za darove: Komisariat za Sveto deželo, Tržaška 85, 1111 Ljubljana, TRR: SI56 0510 0801 0637 691

S kolesi od Črne gore preko Albanije in Makedonije do Grčije

2. del

Via Egnatia – rimska cesta

Požrtvovalno delo misijonark v Draču in Elbasanu

Spust iz Kruje skozi borov gozd je pravi užitek. V dvajsetih minutah smo v dolini, kjer se dušimo v prahu in smogu med težkimi kamioni, ki vozijo kamenje iz kamnoloma na gradbišče. Šele sedaj uspemo prešteti vse odprte cestne jaške, ki so smrtno nevarni, domači vozniki pa se jih spretno izogibajo. Prehitevajo nas tovornjaki, mercedesi in vozički s konjsko vprego. Ljudje hitijo po prašni cesti sem in tja, vse skupaj je videti kot nekakšno neurejeno mravljišče. Ob razriti cesti pa stojijo ograje, ograje in zopet ograje. Ljudje se nekontrolirano naseljujejo. Najprej postavijo ograjo, nato se lotijo gradnje hiše. Zgradijo skelet v več nadstropjih, zaprejo

spodnjo etažo in se vselijo. Na vrhu skeleta iz plošče štrli armatura, za vsak slučaj ... Kmalu prispemo v Tirano, kjer nas počaka tudi pater Peter, ki se nam je zaradi obveznosti priključil šele tu. Gospod Ibrahim nam razkaže albansko prestolnico, ki iz dneva v dan spreminja podobo. Gradnja je usmerjena na stanovanjske predele, hotele, industrijske objekte. S pridihom Vzhoda si tu podajata roko Evropa in Balkan. Slika nekaj kilometrov stran, na obrobju, je drugačna. Tu poteka tisti pravi boj za preživetje. Predmestja, nekdanje ločene vasi, zdaj eno, spominjajo na barakarska naselja. V želji po zaslužku prihajajo v mesto mnogi, ki ne bodo nikoli uspeli. Najbolj nam ostane v spominu široka avenija s spomenikom Skenderbegu, po kateri so v času komunizma korakali pripadniki delavskih množic in razglašali rezultate revolucije.

Proti večeru prispemo v Drač ob Jadranskem morju in se nastanimo pri sestrah usmiljenkah. Sestra Mirjam Praprotnik je po rodu Gorenjka in je bila zaradi svojega humanitarnega poslanstva nominirana za Slovenko leta 2008. Kljub svojim 85 letom je vitalna in bistrega uma. Po poklicu je zdravnica pulmologinja. Do leta 1992 je delala v samostanu v Peči na Kosovu, od

Pri realizaciji projekta so nam pomagali tudi sponzorji, ki so napisani na plakatu. Udeleženci kolesarske karavane: stojijo z leve: Marinka, Andrej, Drago, Antonio, Dolf, p. Peter, Afrim (predstavnik Krke v Albaniji), Milan in Bogo. Čepita: Zvonka in Mateja. Za fotografskim aparatom Marjan, manjka še župan Janez.

koder je v času srbske agresije na to deželo med prvimi begunci bežala v Drač. Tu je ustanovila samostan, zgradili so cerkev in prenočišča. Ko je bilo na Kosovu najhuje, je bilo na vrtu 80 šotorov z begunci. O Albancih ima slabo mnenje. »Zaporov je premalo, da bi zaprli vse lumppe in kriminalce,« pravi, ko jo vprašamo, kdo je v

Božji služabniki v samostanski kapeli v Draču.

sosednji stavbi. V neposredni bližini se namreč srečujeta dobro in slabo, samostan in zapor. Njena glavna dejavnost in ljubezen je njena lekarna v zabojniku ob cesti. Izdaja zdravila, ki jih dobi od dobrotelnih organizacij iz Evrope. Hitro se stuširamo, nato pa se udeležimo sv. maše, ki jo daruje p. Peter. Govori nam o apostolu Pavlu, ki je deloval nedaleč od tod.

Mesto Drač je eno izmed najstarejših mest v Albaniji, glavno državno pristanišče in drugo največje industrijsko središče za Tirano. Drač (Durrësi, izgovarja se Durres) leži na majhnem polotoku na obali Jadranskega morja. Stoletja je predstavljal največje jadransko pristanišče in začetno točko ceste Via Egnatia v Konstantinopol. To veliko industrijsko mesto in trgovsko pristanišče krasijo rimske razvaline in bizantinske utrdbe. Impresiven je rimski amfiteater, zgrajen med 1. in 2. stoletjem, ki stoji na pobočju znotraj obzidja. Na zahodni strani amfiteatra stoji palača nekdanjega kralja Ahmeda Zoguja, pred njo pa je kip Skenderbega.

datum	ime kraja	odhod	prevozno sredstvo
21. 5.	1. dan	Ljubljana	21:50
22. 5.	2. dan	Beograd	vlak
		Podgorica	

datum	ime kraja	vmes (km)	prevozno sredstvo
23. 5.	3. dan	Podgorica–Skadar (AL)	62
24. 5.	4. dan	Skadar–Kruje	96
25. 5.	5. dan	Kruje–Tirana–Drač	91
26. 5.	6. dan	Drač–Elbasan	89
27. 5.	7. dan	Elbasan–Perrenjas	vlak
		Perrenjas–Ohrid	
28. 5.	8. dan	Ohrid–Sv. Naum	35
29. 5.	9. dan	Ohrid–Bitola	avtobus
30. 5.	10. dan	Bitola–Edesa (GR)	
		Edesa–Solun	vlak
31. 5.	11. dan	Solun–Mihanjona–Solun	

Skupaj kolo 590 km

datum	ime kraja	odhod	prevozno sredstvo
1. 6.	12. dan	Solun	17:04
2. 6.	13. dan	Beograd	vlak
		Ljubljana	

Po treh urah kolesarjenja po lepi cesti ob reki Shkumbin prispemo v Elbasan, nekoč veliko metalurško središče z rudnikom in cementarno. Sprejmejo nas v domu za zapuščene otroke, ki ga vodi Slovenka sestra Slavka skupaj s še eno sestro, ki je Nemka. Dom financirajo dobrotelne ustanove iz Nemčije. Otroci so razporejeni v različnih stavbah po spolu in starosti. Deklice so lahko tu do svojega 18. leta starosti, dečki do 14. leta.

Na poti proti jugu se ustavimo na peščenici plaži. Nekateri se okopajo, pater pa poišče klapo za njegov priljubljeni tarok. Kosilo si pripravimo v zavetju dreves, družbo pa nam dela bunker, simbol albanske zaprtosti pred svetom v času komunizma. In smeti.

»Dekleta v našem domu Antonija se pripravljajo za življenje. Njihove življenjske zgodbe so jih zaznamovale in ranile in prav to je razlog, da so njihovi koraki v življenje manjši, kot bi si želeli. Učijo se kuhati, pravilno in racionalno uporabljati denar, ročnih spretnosti in, kolikor le zmorejo, sprejemati odgovornost za lastno življenje. Potrebujemo veliko ljubečega spremljanja in vzpodbude, da same sebi zaupajo. Da zmorejo hoditi v šolo, se učiti, presegati strah in negotovost. Vse več je deklet, ki bi potrebovala pomoč. Nekatera so zlorabljen, zavrnjena, brez osnovne šole, a tudi brez volje, da bi sprejela drugačen način življenja in razmišljanja, kot so

ga deležna na cesti,« pripoveduje notredamka sestra Slavka, ki je v Elbasanu pet let. Ustanova, lahko jo imenujemo tudi sirotišnica, ni zaželen, ker državi postavlja ogledalo.

Sestra Slavka s svojim varovankami. Številne od njih so bile zlorabljene. Učijo se kuhati, pravilno in racionalno uporabljati denar, ročnih spretnosti in kolikor le zmorejo sprejemati odgovornost za lastno življenje.

Dve podobi Makedonije

Od Elbasana do mejnega prehoda je nekaj nad 1000 m višinske razlike. Za nami je že okrog 400 km kolesarske poti, zato nam pride prav vlak, ki nas skozi rodovitno hribovsko pokrajino pripelje do kraja Perrenjas. Nekaj vagonov varujeta dva policista, ne vemo, ali zaradi ljudi, ki so zunaj, ali teh, ki se vozimo z vlakom. Zadnji del vzpona do mejnega prehoda z Makedonijo premagamo s kolesi. Na vrhu nas pričakata rahel dež in ohladitev ter seveda kosilo iz avtodoma, ki ga je pripravila Zvonka. Sledi še 30 km spusta do Ohrida, kjer se nastanimo pri p. jezuitu Stjepanu Kušanju. Zelo prijetno in poceni bivališče s kuhinjo, jedilnico in cerkvijo sv. Cirila in Metoda. Takoj opazimo razliko med Albanijo in Makedonijo. Kar nekako odleže nam, neprijeten občutek ogroženosti, ki nas je spremljal po dogodkih s pobalini pri Mamurasu, popusti.

Počitek na Ohridu nam dobro dene. Pet članov skupine s p. Petrom na čelu odkolesari do 35 km oddaljenega sv. Nauma na drugem

koncu jezera, druga skupina pa poskrbi za ribe, ki jih nato Milan in Drago spečeta. Pohvale kar dežujejo. Marinka izkoristi prost dan za ogled čudovitih starih cerkva na Ohridu, jaz pa ostanim v postelji in se zdravim po zastrupitvi s pitno vodo v Albaniji.

Ohrid je makedonski biser in je danes kulturni, duhovni in turistični center Makedonije. Tukaj je bilo nekoč po pripovedovanju 365 cerkva (za vsak dan v letu ena). Pota zgodovine so tu zapustila številne kulturnozgodovinske spomenike grškega, rimskega, bizantinskega, makedonskega, srbskega in turškega izvora. Slovansko ime Ohrid je prvič omenjeno leta 879. S prihodom sv. Klimenta in sv. Nauma postane Ohrid središče cerkvene, kulturne in posvetne moči. Oba svetnika nadaljujeta delo učiteljev Cirila in Metoda in postavita prvo slovansko univerzo, ki je vzgojila 3500 študentov. Širili so slovansko pismenost, kulturo, cerkveno petje in umetnost. Mesto je pod Unescovo zaščito, kar se pozna tudi po obsegu arheoloških izkopavanj na griču nad mestom, kjer je bila Klimentova univerza.

Dež nas spremlja tudi naslednji dan, zato se odločimo za avtobusni prevoz do Bitole.

Med potjo p. Peter obuja spomine na svojo vojaščino, ki jo je preživel v teh krajih. Tudi v Bitoli nas spremljata dež in hlad. Tu je več muslimanskega življa, kar se pozna na podobi mesta. Zanimiva je tržnica, ki spominja na sarajevsko Baš čaršijo. Je drugo največje makedonsko mesto, ki ima kar osem konzularnih predstavništev, med njimi tudi slovensko. Obiščemo sestre usmiljenke, ki imajo svoj dom v samem centru mesta. Bogo med njimi spozna novinko sestro Vlasto iz sosednje vasi. Z njeno mamo so dobri znanci in obiskujejo isto molitveno skupino. Kako je svet majhen! Zvečer praznujemo okroglo obletnico našega župana Janeza, spomnimo pa se tudi ostalih, ki so praznovali v tem mesecu. Drago nam zopet pripravi medalje za udeležbo na tej kolesarski poti. S ponosom si jih obesimo okrog vratu. Prespimo v razpadajočem hotelu Bitola. Naslednje jutro pri zajtrku smo si edini, da se nismo upali niti stuširati v taki nesnagi. Pred odhodom iz Makedonije pater daruje sv. mašo pri sestrah. V pridigi nas spomni na Marijin obisk sorodnice Elizabete, kjer sta pokazali veselje in spoštovanje nad otrokoma, ki sta se oglašala pod srcem obeh žena.

Cerkev sv. Cirila in Metoda na Ohridu. Levo azil, desno župnišče. (Katolička crkva, Partizanska BB, 6000 Ohrid Makedonia, Jesuit refugee service, o. Stjepan Kušan, s.v.)

Triumfalni obok cesarja Galerija iz 4. stol., v ozadju Rotunda, ki je bila v turških časih spremenjena v mešejo.

Zadnja etapa – Grčija

Makedonijo zapustimo na mejnem prehodu Niki, ki je le 15 km oddaljen od Bitole. Pokrajina je lepo obdelana, cesta dobra. Na idiličnem kraju nad jezerom se ustavimo in pripravimo kosilo, potem pa nadaljujemo kolesarjenje proti Edesi. Uspe nam ujeti vlak in v eni uri prispemo v Solun (Tessaloniki). Prenočišče najdemo v vzhodnem delu mesta ob veliki marini.

Solun je drugo največje mesto v Grčiji. Kakih 20 km zahodno se v morje izliva reka Vardar, ki je ustvarila plodno ravnico, na kateri so plantaže češenj, marelic, vinske trte itd. Mesto je okrog leta 315 pr. Kr. ustanovil makedonski kralj Kasander in ga poimenoval po svoji ženi Tesaloniki, hčerki Aleksandra Velikega. V rimski državi je postalo mesto pomembno trgovsko središče ob rimski državni cesti Vii Egnatii, ki je povezovala Bizanc in Dyrrachium (Drač) z Rimom. Mesto je polno zgodovinskih spomenikov, ki pa so kar nekako skriti med visokimi stanovanjskimi in poslovnimi objekti. Ljudje so zelo prijazni, saj so kar tekmo-

vali, kdo nam bo lahko pomagal pri raziskovanju tega velikega mesta.

Na svojem drugem misijonarskem potovanju v Makedonijo je tu deloval največji krščanski misijonar sv. Pavel, ki je postavil temelje krščanstva v poganskih deželah. Pavlu je bila pri širjenju evangelija zaupana izredno težavna naloga. Krščanstvo je bilo takrat še v povojih in zato ljudem večinoma neznano, poleg tega pa je njegovo poslanstvo oteževala tudi temna Pavlova preteklost. V štirih misijonskih potovanjih je prepotoval celotno Malo Azijo, današnjo Grčijo, Ciper, Malto, Sicilijo, Apeninski polotok in domnevno celo Španijo. Bil je prvi izmed Jezusovih učencev, ki je ponesel v svet njegovo idejo o univerzalni veri, veri za vse narode, ne samo Jude.

Našo kolesarsko turnejo smo zaključili z izletom v bližnje mesto Mihanjona, kjer smo si na obali Egejskega morja pripravili poslovilno kosilo. Skupaj smo na kolesih prevozili 590 km skozi štiri države, od tega največji del skozi Albanijo, ki nam je zapustila tudi največ vtisov. Via Egnatia tudi po dva tisoč letih še vedno povezuje različne kraje,

narode in kulture, ki so skozi zgodovino doživljali vzpone in padce, menjali so se gospodarji in z njimi vera in kultura. Lahko rečemo, da v tem loncu še danes brbota, saj nekatera nacionalna vprašanja še vedno ostajajo nerešena. Narodi ostajajo razdeljeni v več sosednjih državah: Albanci v Albaniji, na Kosovu in Makedoniji, Makedonci v Makedoniji, Grčiji in Bolgariji. Ljudje 21. stoletja torej tudi danes potrebujemo duha sv. Pavla, ki je poudarjal univerzalnost vere v vstalega Kristusa, ki ne pozna političnih ali kapitalističnih meja in omejitev.

Zopet doma

Po enajstih dneh skupne poti po balkanskih deželah, usklajevanju in fizičnega napora, pa tudi potovanja vase, se v Solunu razdelimo.

Nekaj jih zaradi obveznosti poleti z veliko ptico, nekaj se jih odpelje z avtodromom, preostali pa sedemo na vlak. Antonio tudi tokrat kot skrbni oče povzame sklepe in poskrbi, da dogovorjeno vsi enako razumemo. Že se rojevajo ideje o naši naslednji poti, ki so večinoma usmerjene v bolj civilizirane kraje, kot da nam dogodki iz Albanije še ne gredo iz glave. Strinjamo se, da je bila letošnja skupina zelo homogena, za kar je vsak od nas dal svoj prispevek: p. Peter po organizacijski in duhovni plati, Antonio kot predstavnik skupine, Drago kot načrtovalec proge in odlični vodja kolesarske karavane, naša nepogrešljiva gospodinja Zvonka s pomočnicama Matejo in Marinko, Janez in Milan v vlogi voznika in ekonoma, pa Dolfe, Bogo in Andrej ter jaz kot fotograf in kronist. Lepo je potovati in spoznavati tuje dežele, še lepše pa se je vrniti domov. Na svidenje torej naslednje leto!

Marjan Bajt

Še en odmev na letošnji (2009) občni zbor Društva prijateljev Sv. dežele

13. občni zbor Društva prijateljev Sv. dežele

SOBOTA, 6. JUNIJA 2009

V sobotnem jutru se je iz Ljubljane napotilo več avtobusov (štirje) z romarji v Trst, kjer smo se člani Društva prijateljev Sv. dežele iz Maribora, Jesenic, Novega mesta, Kranja in iz Ljubljane zbrali v cerkvi Marije Lurške v Trstu.

Pred sv. mašo smo skupaj s koprskim škofom dr. Jurijem Bizjakom zmolili del rožnega venca, prepevali Marijine pesmi in se spokojno pripravili na sv. daritev. Domači župnik nam je predstavil življenje in delo v tej mladi župniji. Cerkev so začeli graditi leta 2000 in zato notranja oprema še ni dokončana. Ob glavnem oltarju načrtujejo večji križ, ki bo steklen. Načrti so razstavljeni ob vhodu v cerkev in tako je moč videti novi križ in zanj prispevati.

Po sv. maši so nas v župnijskih prostorih domačini lepo pogostili. Nekateri smo se za krajši čas lahko ustavili v lurški kapeli. Pred uradnim začetkom 13. občnega zbora je bilo častnim članom, starim 80 let, podeljeno priznanje in

s tem so bili sprejeti v zbor častnih članov in članic Društva.

Prišel se je občni zbor, oblikovali so se odbori in poslušali smo poročilo o delu Društva za leto 2008, ki je bilo kar obsežno in pestro. Prav vseh načrtovanih božjih poti se ni dalo realizirati in izpeljati predvsem zaradi premajhnega števila prijavljenih članov. V času razprave je verifikacijska komisija potrdila še sklepčnost občnega zbora, saj je bilo prisotnih dovolj članov, in delo je potekalo nemoteno dalje. Tudi nadzorni odbor, ki je čez leto bdela na delom članov upravnega odbora, ni imel nobenih pripomb. Pod točko razno pa je bil podan okvirni načrt za prihodnja romanja v letu 2009.

Vsi pa smo že mislili na odhod iz Trsta in na obljubljeni kosilo nekje na slovenskem Krasu. Po dobri pojedini smo se v poznem popoldnevu peljali mimo Šmarja pri Kopru in skozi druge vasi, ki ležijo v slovenski Istri. Ustavili smo se v vasi Krkavče. Obiskali smo prelepo cerkev nadangela Mihaela, ki pod svojo streho skriva prvotno, tisoč let staro cerkvico sv. Ane.

Prav zahvaljujem se Bogu, da mi je uspelo udeležiti se 13. občnega zbora Društva in da sem videla toliko naših dragocenih cerkva.

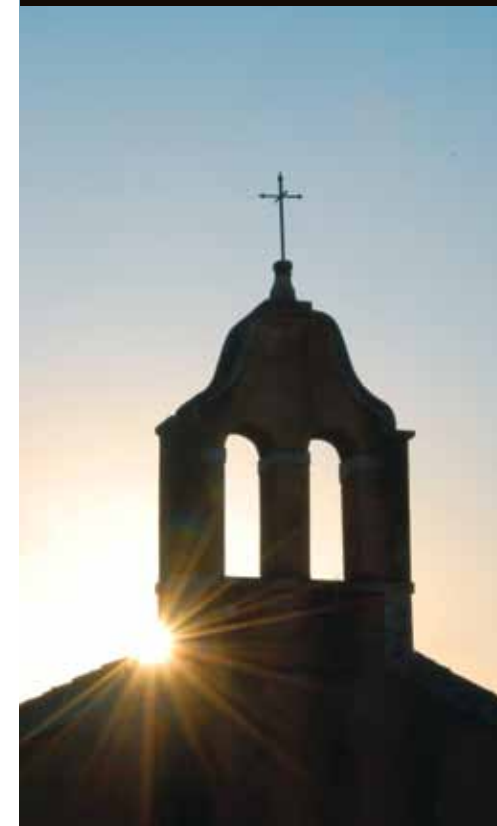
V NAJGLOBLJI VERI

Spletene prste prepletam,
ko se pripravljam
za molitev.

Misel prošnje ponavljam
v nedogled, z upanjem
na tisto bolje
in iskrice v očeh.

Čeprav v tišini ječim,
vem, da me slišiš,
ko spletene prste prepletam,
misel prošnje ponavljam
v najgloblji veri vate.

Sestavila: Cvetka Murovec

»Če ste si hoteli privoščiti lepoto, ki je še niste okusili, potem si izberite najlepše potovanje z ladjo po Norveški«

»Kdor potuje, bere knjigo stvarstva, kdor sedi doma, ima knjigo odprto vedno samo na eni strani« sv. Avguštin

SEVERNI SIJ Z LADJO PO NORVEŠKI OD BERGNA DO KIRKENESA

vlak ali avtobus do Münchna in nazaj, letalo do Bergna in nazaj iz Kirkenesa, ladja Polarlys

DATUM: 25. januarja do 2. februarja 2010

ODHOD: ponedeljek, 25. jan. 2010: do Münchenskega letališča nočni vlak ali avtobus, naslednji dan ob 09.05 dopoldne letalski prevoz iz Münchna v Bergen. Transfer v pristanišče in vkrcanje na ladjo Hurtigrute M/S Polarlys v Bergnu, odhod ob 22.30.

- (od 26. jan. – 1. febr. na ladji). Namestitev v kabinah z dvema ali tremi ležišči, oskrba polpenzijska (zajtrk in večerja). Ladja ustavlja v mestih ob norveški obali. V času postankov ogledi mest in znamenitosti. Na ladji organizirajo ekskurzije za posamezne ogled znamenitosti; to se plača posebej. V TEM ČASU JE OPTIMALNA MOŽNOST ZA OPAZOVANJE SEVERNEGA SIJA AURORA BOREALIS (kar je eno izmed naravnih čudes sveta!).
- 1. febr. ob 10.00 prihod v Kirkenes, norveško mesto na meji z Rusijo, prevoz na letališče, polet preko Osla v München ob 19.40; sledi nočni vlak v Ljubljano.
- 2. febr. 2010: jutraj prihod vlaka v Ljubljano.

VSEBINA PONUDBE: prevoz v München in nazaj, letalski prevoz do Bergna in iz Kirkenesa v München, ladja Hurtigrute iz Bergna v Kirkenes v notranji kabini z 2 ležiščema TWC, na ladji bivanje vključno s polpenziji. Prevoz na letališče v Münchnu bo znan pred odhodom: vlak ali avtobus.

CENA (za člane) 1.695,00 €; nečlani + 10%.

V CENO NI VKLJUČENO: letališke takse in lokalni taksi prevozi.

TAKO ZELO ugodna ponudba je le v zimski sezoni. Ponudba je narejena za najmanj 10 oseb, lahko tudi več.

DOKONČNE PRIJAVE SO POTREBNE NAJPOZNEJE DO 1. oktobra 2009. PLAČILO OB PRIJAVI 500€ IN PRIJAVA JE SPREJETA. Kasneje samo, če bo prostor.

Vodi: p. Peter Lavrih

Darovi za Sveto deželo

(11. 06. – 31. 07. 2009)

500 € - Godina Karolina; 200 € - Bogataj Franc in Anton; 50 € - Arvaj, Beravs Nikolaja, Beravs Vlasta, Hernaus Silva, Stanonik Marija; 25 € - Cesarek Marija, Kovačič Justina; 20 € - Harej Vojko, Larisi Nikica, Krašovec Erih, Krevs Jožefa, Mirt Marija, Pestotnik Sonja, Rijavec Ivanka; 15 € - Sketa Albin, Vidmar Ivanka; 12 € - Cibej Rihard; 10 € - Breznikar Anica, Fister Veronika, Grosman Terezija, Kuzma Jelka, Novak Jože, Rojnik Marija; 8 € - Luskar Ana, Sešek Joža; 5 € - Roglič Ivana;

Uredila: Tatjana

ROMANJE OB 150-LETNICI SMRTI JANEZAVIANNEYA – ARŠKEGA ŽUPNIKA

V MILANO K SV. AMBROŽU – MARIJINA OROPA – ARS – ŠVICA: EINSIEDELN

Avtobus: 4 dni + 3 noči****

Program:

1. dan: 23.9.-sreda: Odhod avtobusni odhod ob 6h izpred cerkve na Viču, Tržaška 85; po vipavski dolini s postankom na AC (nekdanja meja Vrtojba). S postanki do Milana in sv. maša pri sv. Ambrožu v popoldanskih urah. Nadaljevanje do gorskega svetišča OROPA, večerja in prenočevanje.
2. dan: 24.09.-četrtek: po zajtrku in molitvi nadaljevanje poti po dolini Aosta pod Belo goro v Francijo. Mimo Lyona do cilja romanja, mesta Ars, ki slavi jubilej 150 - letnice smrti svojega župnika Janeza Vianneya. Sv. maša, romarska pobožnost, večerja, prenočevanje.
3. dan: 25.09. po jutranjih opravilih nadaljevanje vožnje v Švico, mimo Ženeve, Berna, Zuricha do švicarske Marijine božje poti Einsiedeln. Tam romarske pobožnosti in sv. maša. Večerja in prenočevanje ob jezeru.
4. dan: 26.09. po jutranji sv. maši po eni izmed nezasneženih poti čez gore proti domu. Jesen v švicarskih gorah preseneča! Prihod domov v poznih urah sobotnega večera – po vipavski dolini!

CENA ZA ROMANJE: 390€ (po osebni – članska cena!) Avtobusni prevoz, cestnine, parkirnine, 3x prenočevanje s polpenziji, ostali stroški.

POTREBUJETE EVROPSKO KARTICO ZDR. ZAVAROVANJA, ki jo dobite na ZZZS brezplačno!

*** Prijave že sedaj, sicer najpozneje do 10. sept. 2009 (če bo še prostor)

p. Peter Lavrih, ofm, CTS mob.: 041 66 91 34

Komisariat za Sveto deželo

Tržaška 85, 1000 Ljubljana; tel.: 01 24 44 250 ; faks: 01 24 44 253;
www.sveta-dezela.si; email: komisariat@rkc.si; TRR SI56-0510-0801-0637-691

Klara Asiška

Marie-France Becker

Ljubljana, 2009

Klara Asiška (1193-1253), ki se je imela za malo sadiko sv. Frančiška, je prva ženska na svetu, ki je sama napisala redovno vodilo in ji ga je Cerkev tudi potrdila. Svojim sestram, ki so po njej dobile ime klarise, pa je izročila tudi duhovno dediščino v svojih spisih. Tako se s pomočjo nekaterih besedil iz virov, lahko tudi ob njej učimo molitve in zaupanja v ljubečem odnosu z Gospodom, kamor nas vodi ženo, ki že osemsto let spremlja mnoge duše na poti k občestvu z Bogom.

Marie-France Becker, belgijska klarisa, se je poglobila v Klarine spise, ko jih je prevajala za zbirko Sources chretiennes. Vodi tudi tečaje in duhovne vaje na osnovi karizme, ki jo živi.

Format: 11,5x19,2 cm, obseg: 120 str.

ISBN: 978-961-6338-67-7

Zbirka: V šoli velikih molilcev - 5

Cena: 9,80 €, **za bralce BF do 15. 9. samo 8,00 €**

Klarin božič

Musical o sveti Klari Asiški

Andraž Arko OFM s prijatelji

Ljubljana, 2009

Frančišek si je privoščil prav poseben božič v Grecciu, kjer je postavil jaslice. A tudi Klara ni brez svojega božiča. Tudi ona je nekoč doživela prav posebno praznovanje, s katerim si je prislužila, da je postala zavetnica televizije.

In prav pred televizorjem se začneja tale musical, v katerem bomo zvedeli marsikaj ravno o tem posebnem dogodku. Več pa vam ne izdamo ...

SAZAS ZBF CD015

Cena: 8,00 €, **za bralce BF do 15. 9. samo 7,00 €.**

Skupaj z CDjem *Frančiškov božič* pa le 12,50 €

Predstavljeno lahko naročite na naslovu:

Založba Brat Frančišek

Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana

tel.: 01 2429312, faks: 01 2429313, e-mail: zbf@ofm.si, <http://franciskani.rkc.si/zbf/>